

Lőrincze Lajos Általános Iskola
és Óvoda

Pedagógiai Program

2008

Szentgál, 2008. december 13.

BEVEZETÉS

A közoktatásról szóló törvény 129. §. (6) elrendelte a pedagógiai program felülvizsgálatát.

A törvényi szabályozás alapján

- valódi csapatmunka eredményeként- módosítottuk, kiegészítettük a pedagógiai programunkat, valamint elkészítettük a helyi tantervünket.

A Kt. 44.§.(1) alapján a pedagógiai programot az intézmény demokratikus fórumai megismerték, a nevelőtestületünk elfogadta, és jóváhagyásra a fenntartó számára megküldte. Ezen jóváhagyás birtokában a pedagógiai program 2004. szeptember 1-től lép hatályba.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 242/2003. (XII.17.) Korm. rendelet módosításáról tárgyú 202/2007. (VII.31.) Korm. rendelet 6§-ának (3) bekezdése szerint a pedagógiai programot át dolgoztuk.

Az 55/2008 (06.26.) ÖK határozat értelmében 2008. IX.1-től a Lőrincze Lajos Általános Iskola és a Fenyves Óvoda összevonásával létrejött többcélú közös igazgatású közoktatási intézmény.

Neve: Lőrincze Lajos Általános Iskola és Óvoda.

Ennek értelmében bizonyos nevelési-oktatási területek átdolgozásra kerültek.

I. PRAEAMBULUM

1.1 Az intézmény működésének törvényi feltételei

Az alapító okirat szerint:

ALAPÍTÓ OKIRAT MÓDOSÍTÁSA

Szentgál Község Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 10. § g) pontja, a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 37. § (2) és (5) bekezdései, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése, valamint a végrehajtására kiadott 138/1992.(X.8.) Korm. rendelet vonatkozó előírásaiban biztosított jogkörében eljárva – a helyi közoktatási intézményei átszervezésével, a Fenyves Óvoda Lőrincze Lajos Általános Iskolához történő csatlakoztatásával - az alábbi egységes szerkezetbe foglalt okiratot adja ki:

1. **Az alapító okirat száma:** 55/2008. (06. 26.) önkormányzati határozat

2. **Az alapítás időpontja:** 2008. szeptember 1.

3. **Az alapító, illetve fenntartó neve, címe:**

Szentgál Község Önkormányzata Képviselő-testülete
8444 Szentgál, Fő u. 11.

4. **Az intézmény neve:** Lőrincze Lajos Általános Iskola és Óvoda

5. **Az intézmény székhelye:** 8444 Szentgál, Hársfa u. 14.

Tel.:88/506-530;Fax:88/506-531

Az intézmény telephelyei: Szentgál, Óvoda u. 9. Tel.: 88/238-294.

Szentgál, Fő u. 48. Tel.: 88/238-383

6. **Az intézmény intézményegységei:**

- Lőrincze Lajos Általános Iskola Szentgál, Hársfa u. 14.
- Fenyves Óvoda Szentgál, Óvoda u. 9.

Az óvoda a feladatait az Óvoda u. 9. és a Fő u. 48. sz. alatti ingatlanokban látja el.

7. **Az intézmény jogállása:** Önálló jogi személy. Egyszemélyi felelős vezetője az igazgató. Az intézmény képviselőjére jogosultak:

- igazgató
- az intézményegység-vezető (Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározottak szerint, illetve eseti jelleggel az igazgató megbízása alapján, az általa meghatározott területeken)

8. **Az intézmény típusa:** Többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény, amely magában foglalja az általános iskolát, óvodát és a pedagógiai szakszolgálatot.

9. **Az intézmény törzskönyvi nyilvántartási száma:** 430597

10. Az intézmény tagozatainak megnevezése:

- Óvodai nevelés, iskolai életmódra felkészítés
- Általános tantervű iskolai tagozat
- Eltérő tantervű iskolai tagozat – enyhén értelmi fogyatékosok számára
- Pedagógiai szakszolgálat

11. Az intézmény felügyeleti szervének neve, címe:

Szentgál Község Önkormányzat Képviselő-testülete
8444 Szentgál, Fő u. 11

12. Az intézmény működési területe, és a kötelezően ellátandó közigazgatási terület: Szentgál község közigazgatási területe

13. Az intézmény szakágazati (TEÁOR) besorolása, és megnevezése:

852010 Alapfokú oktatás

14. Az intézmény alaptervekenysége(i) szakfeladatonként megnevezéssel:

Fenyves Óvoda intézményegységénél:

- 80111-5 Óvodai nevelés, iskolai életmódra felkészítés
- 80112-6 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése
- 55231-2 Óvodai intézményi étkeztetés
- 55241-1 Munkahelyi vendéglátás

Alapfeladaton belül:

- 3-7 éves korú gyermekek óvodai nevelése, iskolai életmódra felkészítése
- logopédiai ellátás
- népi gyermekjáték és tánc
- pszichés fejlődési zavara miatt a nevelési tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott gyermekek, mozgás- és látássérült tanulók integrált óvodai nevelése - gondolva itt a sajátos nevelési igényű gyermekek többiekkel együtt integráltan megvalósuló nevelésére,
- főzőkonyha üzemeltetése.

Lőrincze Lajos Általános Iskola intézményegységénél:

801214 Általános iskolai nappali rendszerű általános iskolai nevelés, oktatás

801225 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű általános iskolai nevelése, oktatása

805113 Napközi és tanulószobai foglalkozás (szorgalmi időben)

805212 Pedagógiai szakszolgálat

751922 Önkormányzatok, valamint többcélú kistérségi társulások elszámolásai

751952 Köznevelési intézményekben végzett kiegészítő tevékenységek

751950 Intézményi étkeztetés kiegészítő tevékenységként

552411 Munkahelyi vendéglátás

552323 Iskolai intézményi közétkeztetés

Alapfeladaton belül:

- 1-8. évfolyamon általános iskoláskorú gyermekek nevelése, oktatása

- 1-6. évfolyamon enyhe értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai oktatása, nevelése összevont tanuló csoportban
- pszichés fejlődési zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók integrált oktatása és nevelése,
- testi és érzékszervi fogyatékos tanulók integrált oktatása és nevelése
- logopédiai ellátás, gyógytestnevelés
- tanulói tankönyvellátás biztosítása
- költségtérítéssel oktatási és szabadidős tevékenységek szervezése
- tanterem, tornaterem bérbeadás
- felesleges, kis értékű tárgyi eszközök, selejtezett készletek, hasznosítható hulladékok értékesítése
- alaptevékenységhez igénybevett szolgáltatások továbbértékesítése /telefon, fűtés, közműdíj-térítés/
- sokszorosítás,
- melegítő konyha üzemeltetése
- szociális étkeztetés, továbbá szabad kapacitás függvényében vendégbéd, külső étkeztetés biztosítása
– továbbszámlázott szolgáltatásokként

Az alaptevékenységet meghatározó jogszabályok:

- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet
- a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 14/94. (VI. 24.) MKM rendelet

15. Az alapfeladat jellemzőit tartalmazó intézményi nevelési-, pedagógiai program fenntartói jóváhagyásáról a határozat száma és hatályba lépése:

- Lőrincze Lajos Általános Iskola pedagógiai programjának jóváhagyása: 111/2004. (09. 15.) önkormányzati határozat
- Fenyves Óvoda nevelési programjának jóváhagyása: 113/2004. (09. 15.) önkormányzati határozat

16. Az intézmény intézményegységeinek engedélyezett férőhelyszáma, felvehető létszám:

- **Lőrincze Lajos Általános Iskola :**
 - Általános tantervű tagozat: 1-8. évfolyam 384 fő
 - Eltérő tantervű tagozat: 1-6. évfolyam 24 fő (2 csoportban)
- ***Fenyves Óvoda** 4 csoport, 115 fő férőhely, melyből egész napos óvodai csoportként működik:
 - Süni csoport 30 fő
 - Százszorszép csoport 30 fő
 - Maci csoport 30 fő
 félnapos óvodai csoportként működik:
 - Katica csoport 25 fő.

17. Az intézmény szakmai jogállása: Önálló alapfokú oktatási intézmény, szakmailag önálló intézményegységekkel.

* A módosítást Szentgál Község Önkormányzat Képviselő-testülete ./2008. (08.28.) határozatával fogadta el. Szentgál Község Önkormányzat Képviselő-testülete az 59/2008. (06. 26.) Ök. határozatával döntött arról, hogy az óvodában működő 4 óvodai csoport közül 3 csoportra vonatkozóan a csoportlétszámok 20 %-kal történő túllépésének engedélyezését kéri az Oktatási Hivatal Közép-dunántúli Regionális Igazgatóságától. Az Oktatási Hivatal csoportlétszám-túllépésre vonatkozó engedélye alapján 2008. szeptember 1-jétől lép életbe a módosítás.

18. Az intézmény gazdálkodási jogköre:

Az intézmény önállóan gazdálkodó költségvetési szerv.

19. Az intézmény részére a feladatellátáshoz biztosított vagyon:

- Ingatlanvagyon: - 1. sz. épület: Hársfa u. 14. (Lőrincze Lajos Általános Iskola)
- 2. sz. épület: Óvoda u. 9. (Fenyves Óvoda)
- Ingóvagyon: az intézmények berendezési és felszerelési tárgyai, gépei leltár szerinti értékben.

Az intézményi vagyon értéke: könyv szerinti értéken.

Az intézmény a rendelkezésre álló vagyontárgyakat nevelő feladatainak ellátásához szabadon használhatja, a kezelői jogot az intézményvezető gyakorolja.

20. A vagyonnal kapcsolatos rendelkezési jogok és azok korlátai:

Az intézmény, mint önálló költségvetési szerv, a költségvetési előirányzatán belül:

- Gondoskodik a használatába adott ingatlanok karbantartásáról, fenntartásáról, működtetéséről a biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításáról, a tűzvédelmi, rendészeti feladatok ellátásáról.
- Jogosult az ingatlanait az alaptevékenységének megfelelően hasznosítani.
- Jogosult az immateriális javak, tárgyi eszközök beszerzésére, felújítására, azokat az alaptevékenységének megfelelően hasznosítja.
- Kis értékű tárgyi eszközök, anyagok beszerzését bonyolítja. A fentiekkel kapcsolatos nyilvántartások vezetése, leltározása az iskola feladata.
- A kis értékű tárgyi eszközök kivitelével, a selejtezések, értékesítések bonyolításához az Önkormányzat jegyzőjének hozzájárulása szükséges. A kis értékű tárgyi eszközök selejtezésében a Polgármesteri Hivatal megbízott ügyintézője részt vesz.

21. A feladatellátáshoz szükséges költségvetés meghatározásának rendje

Költségvetését - mint önálló intézmény - önállóan készíti el. A költségvetéssel kapcsolatos jelentési és beszámolási kötelezettségének köteles eleget tenni – jogszabályi előírásoknak megfelelően. Az intézmény költségvetése az önkormányzat költségvetésének mellékletét képezi.

22. Az intézményi saját bevételek típusainak megnevezése:

- Működési bevételek költségvetési rend szerint:
 - Alaptevékenység bevételei
 - Alaptevékenységgel összefüggő egyéb bevételek
 - Intézmények egyéb sajátos bevételei
 - Kamatbevételek
- Átvett pénzeszközök működésre, felhalmozási célra

23. Ellátható vállalkozási tevékenység meghatározása

Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat.

24. Az intézmény pénzügyi gazdálkodásának alapelvei:

- Költségvetését - mint önálló intézmény - önállóan készíti el. A költségvetéssel kapcsolatos jelentési és beszámolási kötelezettségének hatályos jogszabályi előírások alapján eleget tesz. Az iskola költségvetése, az önkormányzat költségvetésének mellékletét képezi.

- Jogszabály alapján előírt beszámolási kötelezettségen túl a felügyeleti szerv az intézmény részére eseti információ-szolgáltatási kötelezettséget írhat elő.
- Az iskola pénzellátása egy bankszámláról történik. Az önkormányzat az intézményfinanszírozást időarányosan végzi.
- A költségvetési előirányzatok terhére történő kifizetések teljesítése az intézmény által utalványozott bizonylatok alapján történik /az elkészített belső szabályzatok alapján/. Az inkasszóval leemelt összegnél a számlát az intézmény utólag igazolja.
- A költségvetés végrehajtásával kapcsolatos számviteli feladatok ellátásáról az intézmény gondoskodik. A számvitelhez kapcsolódó analitikus nyilvántartásokat az intézmény vezeti. Az intézménynél történik a tárgyi eszközök, készletek, fogyóeszközök nyilvántartása.
- Az intézmény önálló bérgazdálkodó. Az ezzel kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségének eleget kell tennie.

25. Az intézmény vezetőjének kinevezési rendje, az intézmény működése:

- Az intézmény vezetője - aki magasabb vezetői beosztású közalkalmazott -, a közös igazgatású intézmény igazgatója, egyben az általános iskola – mint intézményegység – igazgatója is.
- Az intézményvezetőt a képviselő-testület nevezi ki, bízza meg; az egyéb munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja.
- Az intézményvezetői állás betöltésére nyilvános pályázatot kell kiírni 5 éves ciklusonként, a 138/1992.(X. 8.) Kormány rendeletben foglalt előírások alapján.
- Az óvoda intézményegység-vezetője vezető beosztású közalkalmazott, akit a közös igazgatású intézmény igazgatója nevez ki határozatlan időre.
- Az intézmény a tevékenységére vonatkozó jogszabályok, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzata alapján működik. Tevékenységi köre módosításához a fenntartó jóváhagyása szükséges.

26. Az intézmény megszűnése: Az intézményt jogszabály által nevesített esetekben az alapító jogosult megszüntetni. A megszüntetésről az alapító határozattal dönt.

27. Jogutódlással kapcsolatos rendelkezések

A Fenyves Óvoda (Szentgál, Óvoda u 9.) intézmény 2008. augusztus 31. napjával megszűnik, feladatait 2008. szeptember 1-jétől a Lőrincze Lajos Általános Iskola és Óvoda – mint jogutód szerv - intézményegységeként látja el.

A képviselő-testület tulajdonában, de a megszüntetett intézmény használatában levő vagyon 2008. június 30-i mérleg szerinti értékben a Lőrincze Lajos Általános Iskola és Óvoda jogutódként átveszi, a vagyon kezelője lesz. A megszűnő intézmény gazdálkodási jogkörei a Polgármesteri Hivatal gazdasági szervezetétől átkerülnek a jogutód intézményre.

A megszűnő intézmény alkalmazottainak közalkalmazotti jogviszonya tekintetében - a jogutódláshoz igazodva - az érvényes jogszabályi előírásoknak megfelelően jogutód munkáltatója lesz, a jogviszonyok változatlan feltételekkel folyamatosan maradnak.

Az átszervezéssel és jogutódlással létrejövő intézmény működésének kezdő időpontja 2008. szeptember 1.

28. Záró rendelkezések:

Az alapító okirat hatályba lépésének időpontja: 2008. szeptember 1., ezzel egyidejűleg hatályon kívül helyeződik:

- a Lőrincze Lajos Általános Iskola 52/2005. (04. 27.) határozattal, 115/2005. (09. 27.) határozattal, 35/2007. (04. 12.) határozattal módosított, 30/2004. (03. 31.) határozattal elfogadott alapító okirata
- a Fenyves Óvoda 73/2007. (08. 30.) határozattal, 127/2005. (10. 27.) határozattal módosított, 45/2004. (IV. 21.) határozattal elfogadott alapító okirata

Alapító okirat felülvizsgálata: 3 évenként

II. ÖSSZEFOGLALÓ TÁJÉKOZTATÓ

2.1. Iskolatörténeti visszapillantás

A reformáció utáni Szentgál speciális helyzete - a falu egyik része református, a másik része római katolikus vallású - párhuzamosan két felekezeti iskolát eredményezett már a XVIII. században. Ez a helyzet a II. világháború után is az iskolák államosításáig fennmaradt. 1948-tól egy állami iskola, a Szentgáli Általános Iskola működik, mely 1994-ben felvette a falu szülőitteként, néhai diákjainak, Dr. Lőrincze Lajos nyelvészprofesszor nevét.

Az iskolában 1987-től enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára eltérő tantervű tagozat működik.

Az iskolának mindig voltak kiemelkedő, legendás pedagógusai, tanulói, kiknek nevét még évtizedek múlva is emlegették. Az iskola ma mértékadó - szakmai vélemény szerint - a megye falusi iskoláinak élcsoportjába tartozik.

2.2. Helyzetelemzés

Az iskola beiskolázási területe: Szentgál. Községünk lakossága jelenleg kb. 2960 fő. A lakosság munkavállalására jellemző, hogy a szakképzett ipari munkások más településen dolgoznak. Helyben betanított munkára, illetve mezőgazdasági termelésre van lehetőség.

2.3. Az iskola tanulói, szociális környezet

Az iskola tanulólétszámának alakulása:

2000/2001 - 318 tanuló
2001/2002 – 321 tanuló
2002/2003 – 318 tanuló
2003/2004 – 304 tanuló
2004/2005 – 277 tanuló
2005/2006 – 273 tanuló
2006/2007 – 253 tanuló
2007/2008 – 242 tanuló
2008/2009 – 251 tanuló

A községünk iskolás korú népessége csökkenő számú, a demográfiai hullám végett. A 2007. augusztus 25-én átadott korszerű iskola épület együttes biztosítja a színvonal nevelés-oktatás feltételeit, ezért bízunk abban, hogy a helyben lakó szülők ide íratják be gyermekeiket. A bejárók aránya 10 %-nál kisebb. Intézményünk a törvényi előírásoknak megfelelően működik.

A hátrányos helyzetű tanulók száma: 34 fő

Az Önkormányzat az iskola jelzései, valamint a szülők kérvényei alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben-, illetve átmeneti segélyben részesíti az arra rászorulókat.

Ugyancsak jelentős a Herend Környéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának, valamint a Szülői Munkaközösség szociális szerepvállalása.

Az iskolában az egészségügy szakemberei rendszeresen elvégzik a korosztálynak előírt szűréseket, szükség szerint szakorvoshoz utalják a tanulókat, egészségkárosodásuk korai kiszűrésével magyarázatot adnak esetleges tanulási, viselkedési zavaraira.

A tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulókat a pedagógusok a szülőkkel való egyeztetés után a Nevelési Tanácsadó és a Szakértői Bizottság szakembereihez irányítják.

A testnevelésből állandó vagy részleges felmentésre szorulókat szűrése folyamatos. A gyógytestnevelés ellátása biztosított.

Az elmúlt években megnyugtatóan rendeződött az iskolafogászati ellátás is.

2.4. Személyi feltételek

	<u>ISKOLA:</u>	<u>ÓVODA:</u>	<u>ÖSSZESEN:</u>
Alkalmazottak száma:	35 fő	16 fő	51 fő
Nevelő-oktató munkát végző főállásúak száma:	27,5 fő	8 fő	35,5 fő
Nevelő-oktató munkát végző nem főállásúak száma:			
Nevelő-oktató munkát segítő főállásúak (ügyviteli és technikai) száma:	7 fő	8 fő	15 fő
Betöltetlen álláshelyek száma:	1,5 fő	-	1,5 fő

Az iskola szakos ellátottsága az elmúlt évek folyamán 95% körüli. A tantestület döntő többsége helyben lakik, 12 fő a környező településekről jár be. A pedagógus fluktuáció minimálisra csökkent. Jelenleg 1 kollégánk van GYES-en.

A tanárkiválasztás pedagógiai elvei:

Jól felkészült, szakmailag és emberileg értékes pedagógusokat várunk tantestületünkbe. Olyan tanárokat, akik képesek a folyamatos megújulásra, nyitottak az új utakra, hajlandók tudásukat és módszertani kultúrájukat folyamatosan gazdagítani, tovább fejleszteni. Megtalálják a megfelelő hangot és kapcsolatot a diákokkal, igényesek önmagukkal és tanítványaikkal szemben, következetes szigorral, de emberségesen és derűvel oktatnak, nevelnek. Akik képesek egy egészséges iskolai légkör kialakítására a nevelőtestület és a tanulóifjúság viszonylatában egyaránt. Pályázatás esetén előnyt élveznek a helybeliek, az intézményünkben valaha kikerült diákok, akik tovább viszik az iskola haladó hagyományait, követelményeit, értékrendjét.

Az oktatást-nevelést segítő dolgozók:

Az 1998/99-es tanévtől kezdve az iskolában a logopédiai ellátást biztosítani tudjuk.

Az iskola gazdaságilag önálló.

A gazdasági szervezetet felsőfokú végzettségű gazdasági vezető irányítja.

Az iskola 3 takarítót, 1 fűtő-karbantartót alkalmaz. Az iskolai adminisztrációt az ügyintéző végzi.

A nevelőtestület és a többi dolgozó munkához való viszonyát, szakmai felkészültségét megfelelőnek értékelhetjük.

2.5. Tárgyi feltételek

A tanításra 20 tanterem és sportudvar áll rendelkezésre. Az épület régi szárnyában az alsó tagozat, az új szárnyban a felső tagozat kapott elhelyezést. A tanulók mindennapos testnevelését a 411 m²-es tornacsarnok és a gyógytestnevelés számára egy tornaszoba áll rendelkezésre. Iskolánk 2007. szeptember 1-jén egy új, korszerűen felszerelt a XXI. század kihívásainak is megfelelő iskolaépület együttest vehetett birtokba:

- 8 tanterem
- 2 nyelvi labor
- technikaterem
- számítástechnika – terem
- kémia-fizika labor
- 411 m² – es tornacsarnok

Technikai eszközök

- Számítógépek összesen: 37 db
- ebből hordozható számítógép: 6 db
- Jogtiszta szoftverek száma: összesen: 183 db
- Monitorok száma összesen: 35 db
- Nyomtatók száma: 6 db

Egyéb technikai eszközök

- Videomagnó: 5 db
- Videokamera: 1 db
- Fénymásoló: 4 db
- Projektor: 4 db

A hálózatba kötött számítógépeken modemes internet hozzáférési lehetőség van tanárok és diákok számára egyaránt. Használatra korlátlan időkeretünk van.

Az interneten látogatható oldalak diákjaink számára korlátozottak: nem látogathatnak el valóság show-k, szex, pornó és horror elemeket tartalmazó oldalakra, nem chat-elhetnek és nem tölthetnek le a mobiltelefonjaikat érintő operátorlogókat és háttérképeket sem.

2.6.2. Igazgató

Feladatköre: Az iskola pedagógiai munkájának irányítása.

Hatásköre: Az intézmény tervező, szervező, ellenőrző feladatainak ellátása, az iskola képviselője, a pedagógusok és egyéb beosztású dolgozók szakmai képviselője és más kötelezettségvállalási jogkör gyakorlása, az intézmény jog szerinti működtetése, irányítása.

Kapcsolattartás a fenntartóval, a szülők és diákok szervezeteivel.

Megbízás időtartama: 5 év (2007-től)

Megbízó: Szentgál Község Önkormányzati Testülete

2.6.3. Igazgatóhelyettes

Feladatköre, hatásköre: Vezetői feladatok ellátása megbízott pedagógusként, vezetői munkáját az igazgató irányításával végzi. A vezetői munkamegosztásban (SZMSZ rögzíti), a feladatok-megjelölésben szervezési, irányítási, ellenőrzési jogokkal rendelkezik.

Megbízás időtartama: visszavonásig.

Megbízó: az iskola igazgatója.

2.6.4. Gazdasági vezető

Az igazgató gazdasági helyetteseként biztosítja az intézmény működéséhez a tárgyi, pénzügyi, gazdasági feltételeket, irányítói jogot gyakorol a nem pedagógus dolgozók vonatkozásában. Az igazgatói jogkört érintő gazdasági jellegű döntések előkészítője, a végrehajtási folyamat szervezője és ellenőrzője. Gondoskodik a beosztottai számára a biztonságos munkakörülményekről.

2.6.5. Munkaközösség-vezetők

A szakmai munkaközösségek tagjai által választott szakmai vezetők.

Az iskolában működő szakmai közösségek életét szervezik, irányítják, koordinálják éves terveik szerint. Szakmai tanácsadó- és képviselői jogokkal rendelkeznek. Munkájukat közvetlenül az igazgató, közvetetten az igazgatóhelyettes irányításával végzik. Tevékenységükről folyamatos tájékoztatással tartoznak.

A munkaközösség-vezető a kibővített iskolavezetés tagja. Véleményével, javaslataival, tanácsaival segíti az iskolavezetést, ugyanakkor képviseli a munkaközösség véleményét, érdekeit, részt vesz a tervező és előkészítő munkában, a döntések meghozatalában.

A munkaközösség-vezető feladata:

- A munkaközösség szakmai munkájának tervezése, szervezése, ellenőrzése, értékelése.
- A szaktárgyi munkaterv elkészítése az iskolai munkaterv alapján, a munkaközösséggel való egyeztetés után.
- A munkaközösségi tagok munkájának
 - segítése (óralátogatás, tanácsadás, tapasztalatcsere)
 - értékelése

Megbízás időtartama: A vezetői megbízást a munkaközösség évente felülbírálja, megerősíti.

Iskolánkban működő munkaközösségek:

- Tanítói munkaközösség
- Pedagógiai munkaközösség (osztályfőnöki)
- Humán munkaközösség
- Reál munkaközösség
- Napközis nevelők munkaközössége
- Integrációért felelős munkaközösség

2.6.6. Az iskolavezetőség tagjai

- Igazgató
- Igazgatóhelyettes
- Gazdasági vezető
- Munkaközösség vezetők
- Az intézmény közalkalmazottainak választott érdekképviselője

2.7. Érdekegyeztetés, az érdekvégyesítés szervei és formái

2.7.1. Az alkalmazotti érdekvégyesítés szervei

- Közalkalmazotti Tanács: Háromtagú, - elnök és két tag - a törvény előírása szerinti munkaidő kedvezménnyel a KT alapszabályában megfogalmazott alapelvek szerint.
- Pedagógus Szakszervezet: Önálló alapszervezet, titkára van, a törvény adta órad kedvezménnyel és jogokkal.

2.7.2. A tanulói érdekvégyesítés szerve

- Diákönkormányzat: A tanulók, választotta vezetőségéből, valamint az osztálytitkárokból szerveződő diákszervezet. Felnőtt segítővel, a törvényben meghatározott jogosítványokkal saját alapszabálya alapján működő közösség.

2.7.3. A szülők érdekvégyesítési szervei

- Szülői Munkaközösség: A szervezet élén az - osztályonként 2-3 szülőből álló - Szülői Választmány áll, amely véleményezi az iskola programját, házirendjét, részt vállal programok szervezésében. Munkáját öntevékenyen végzi, élén az elnökkel. Kapcsolatot az iskola igazgatójával, illetve az osztályfőnökökkel tart. Évi két alkalommal ülést tart, melyen meghatározza éves programját, információt kap és közvetít.

2.8. Az iskola kapcsolatai

2.8.1. Intézményi kapcsolat

Az iskolában folyó szakmai, módszertani munka színvonalának emelése érdekében az alábbi közoktatási intézményekkel állunk rendszeres kapcsolatban:

- Megyei Pedagógiai Intézet Veszprém
- Lőrincze Lajos Általános Iskola Hegyeshalom
- Lőrincze Lajos Általános Iskola Mikóháza
- Általános Iskola Kézdiszentlélek
- Táltos Művészeti Iskola Szentgál
- Oktatási Hivatal
- Bárczi Gusztáv Általános Iskola Veszprém
- Nevelési Tanácsadó Veszprém
- Szakértői Bizottság Veszprém
- Molnár Gábor Speciális Iskola Ajka

2.8.2. Kapcsolat nem közoktatási intézményekkel

- Polgármesteri Hivatal Szentgál
- Önkormányzati Testület Szentgál
- Községi Kultúrház Szentgál
- Könyvtárak
- Múzeumok
- Alapítványok
- Hivatalos szervek
- Helyi egészségügyi intézmények

2.8.3. Kapcsolat a szülőkkel

A szülői társadalommal való kapcsolatnak nyitottnak, tartalmasnak kell lennie, a kölcsönös bizalomnak és együttműködésnek kell jellemeznie. A szülőket tájékoztatjuk az iskolánkat érintő minden lényeges kérdésről, és kérjük ehhez kapcsolódó véleményüket, segítségüket.

A sokirányú kapcsolattartás formái:

Szülői értekezletek: Osztályonként szülői értekezletre kerül sor 2 alkalommal szeptemberben a tanév előkészítése, februárban az első félév értékelése a cél. A 8. osztályban pályaválasztási szülői értekezletet is tartunk. Szülői értekezletet lehet összehívni a szülők kérésére. Az iskola vezetése összevont szülői értekezletet is tart a tanév elején.

Fogadórá: A szülői kapcsolattartás hagyományos formája. Számát az alsós és felsős munkaközösség terve határozza meg, félévenként minimum egy alkalommal.

Szülői Munkaközösség: Az SZM további aktív szerepvállalását várjuk, hiszen az iskola és a szülői társadalom közti kapcsolattartásban fontos szerepét érezzük. Osztályonként minimum 2 fő adja a szülői választmányt, amely érdekképviselői és szervezési feladatokat lát el.

Nyílt nap: A szülők kérésére nyílt tanítási napokat kívánunk rendezni az éves munkatervben meghatározott időpontban. Ezzel is lehetőséget szeretnénk nyújtani a szülőknek, hogy betekinthessenek iskolánk életébe, az itt folyó oktató-nevelő munkába.

Családlátogatás: Igény és szükség esetén az osztályfőnökök élhetnek a kapcsolattartás eme formájával, melyet különösen a 1. és 5. évfolyamon tartunk fontosnak.

2.9. Az iskola eredményessége

Diákjaink rendszeresen szerepelnek különböző tanulmányi, művészeti és sportversenyeken.

Tanulóink aktív részesei községünk kulturális életének, különböző öntevékeny csoportok tagjaiként is.

A középiskolába való beiskolázás alakulása az elmúlt évek folyamán:

Iskolatípus:	2002/03	2003/04	2004//05	2005/06	2006/07	2007/08
Gimnázium:	6	4	11	12	8	5
Szakközépisk.: Szakmunk.képz.:	21	11	12	21	16	12
9. osztály:	7	14	9	13	11	8
Nem tanul tov.:						
Összes végzős:	34	29	32	46	35	25

2.10. Az iskola hagyományrendszere

2.10.1. A hagyományápolás tartalmi vonatkozásai

Az iskola hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az iskola jó hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, konkrét időpontokat, valamint felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervben határozza meg.

2.10.2. Az intézmény hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényei

- Tanévnnyitó ünnepély
- Természetvédelmi nap szeptember
- Nemzeti gyásznap október 6.
- Nemzeti ünnep október 23.
- Lőrincze emléknep november 24.
- Télapó ünnepély december 6.
- Luca-nap december 13.
- Ünnepejünk együtt! december utolsó tanítási napja 1 - 4 osztályok
- Artúr-nap december utolsó tanítási napja 5 - 8 osztályok
- Magyar Kultúra Napja január 22.
- Farsang
- Gergely-járás
- Nemzeti ünnep március 15.
- Tavaszi hangverseny
- Anyák napja május első hete
- Kihívás napja május utolsó szerdája
- Gyermeknap május utolsó hete – családi hétvége
- „Százszorszép” a szakkörök községi bemutatója május utolsó hete.
- Ballagás, tanévzáró ünnepély utolsó tanítási napot követő szombat.

III. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.

Az iskola által kiemelten kezelt pedagógiai értékek

Iskolánkban arra törekszünk, hogy tanítványainkban kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

Nemzeti értékeink
 Európai, humanista értékrend
 A demokrácia értékei
 Az emberiség közös értékei
 Máság iránti tolerancia

Nevelésünk keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartásának alakítását, ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások csökkentésére.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű aktivitásra. A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot. (Szülői munkaközösség.) Ez a tevékenység kitartó, folyamatos, következetes pedagógiai munkát igényel.

Közösségfejlesztő morális magatartás és tevékenységi formák:

- Szellemi, fizikai, közéleti munka
- A közösség szellemi, kulturális és természeti értékeire irányuló értékóvó magatartás
- A segítőkészség vagy karitativitás
- A fegyelmezettség

Önfejlesztő magatartás és tevékenységformák

- Az ismeretszerző és intellektuális tevékenység
- Önmagunkra és környezetünkre irányuló esztétikai tevékenység
- Az egészséges életmód, magatartás normái

3.1. Pedagógiai alapelvek

- Az oktató-nevelő munka folyamatában figyelembe kell venni a társadalmi, települési, az adott intézményi, valamint az érvényben lévő oktatáspolitikai igényeket, elvárásokat.
- A kognitív ismeretanyag megismerése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzési igények kialakítása.
- Saját, egyéni hatékony tanulási módszerek kialakítása, a munkamemória kapacitásának növelése, az ismeretek előhívásának gyorsítása.
- Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismerése, megőrzése, tiszteletben tartása.
- A kultúrált viselkedés, a tolerancia, az önállóság és megfelelő magatartásformák kialakítása.
- Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása.
- Külső információk értelmezése, feldolgozása.
- Oktatási- nevelési folyamat még hatékonyabbá tétele.

3.2. Pedagógiai célok

- Alapozó iskolai funkciókból adódóan az általános műveltség alapjainak elsajátítása az 1-8 évfolyamon.
- A tanulók felkészítése a pályaválasztásra, továbbtanulásra, valamint hasznos gyakorlati ismeretek révén a mindennapi életre, a kultúrált életvitelre.
- A gyermekközpontú iskolai tevékenység minden eleme a sokoldalú személyiségfejlesztést szolgálja. Ennek fontos összetevői az alapvető készségek biztos kialakítása, a képességek fejlesztése, tehetséggondozás; a szociális hátrányok, tanulási nehézségek enyhítését segítő foglalkozások, felzárkóztatások, felkészítés az ismeretszerzésre.

- Minél több közös élmény, együttes játék, amely során jobban megismerik a tanulók egymás személyiségjeleit. A közös szabadidős tevékenység során vegyék észre társaikban a pozitívumokat, ne csak a negatívumok, kihangsúlyozása kerüljön előtérbe.
- Egészségesen fejlett személyiség kialakítása, az emberi létminőség javítása a képességek kibontakoztatásával. A pedagógus szerepe a folyamatban, hogy segítsen a tanulók viselkedésének jól meghatározott irányba való megváltoztatásában.
- Célunk olyan iskola kialakítása, melyben mind a gyermek, mind a nevelő jól érzi magát, ahol minden tevékenység tanórákon és azon kívül egyaránt a tanulók érdekét, testi és szellemi épülését szolgálja.
- Váljon belső igényükké a szép keresése, aktívan vegyenek részt környezetük esztétikus alakításában.

3. 2. 1. Feladataink a kulcskompetenciák fejlesztése érdekében

Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az Unió valamennyi polgárát a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt modern világhoz és aktív szerepvállalásra a változások irányának és tartalmának befolyásolásához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van, személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és munkához. A kompetencia alapú oktatás nem más, mint az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatás:

„Kompetensnek lenni azt jelenti, hogy alkalmas, hozzáértő, ügyes vagyok valamiben. Szeretlek és tudok tanulni. Értém azt, amit olvasok. Szívesen kommunikálok. Használok a digitális eszközöket. Elgondolkodom, és kritikusan szemléllem a világ dolgait. Meggértem mások véleményét. Védem a környezetet. Élvezem az együttműködést. Kreatívan fejezem ki elképzeléseimet, élményeimet, érzéseimet. Sokat mozgok, sportolok”.

/Dr. Vass Vilmos/

A) Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magába foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során.

B) Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint pl. a közvetítés, más kultúrák megértése, a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, – kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

C) Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezzen azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismert szerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és munkahelyen is.

D) Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét a munkában és a hétköznapi életben felmerülő problémák során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések, eszközök megismerésében és működtetésében.

E) Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében.

F) A hatékony önálló tanulás

A hatékony és önálló tanulás feltétele hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, támogatást. A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST eszközök használata.

G) Szociális és állampolgári kompetencia

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciákról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben. Az emberi jogok teljes körű tiszteletét tartsa be: ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségét. Az alkotó részvételt az állampolgári tevékenységekben, a társadalmi sokféleség elfogadását és kohézióját, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

H) Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia

A tudást, a kreativitást az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai tevékenységeihez illeszthető lehetőségek kihívások felismerését és a gazdaság világában való tájékozódás foglalja magában. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek is.

I) Esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A művészi kifejezés sokféleség iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóságot képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezéssel és a kulturális életben való részvétellel gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodásunkat a világban.

3.3. Kiemelt fejlesztési területek

A kulcskompetenciákra épülnek, összekötik a műveltség területek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Tanulási motívumok fejlesztése

- Tanulási módszertár kiépítése
- Megismerési vágy fejlesztése
- Felfedezési vágy fejlesztése
- Játékszeretet és alkotásvágy fejlesztése
- Tanulási teljesítményvágy fokozása
- Tanulási életprogram fejlődésének segítése

Kognitív képességek fejlesztése / megismerés, gondolkodás, tanulás képességének fejlesztése /

- Az ismeretanyag megértése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása
- Saját egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, a munkamemória kapacitásának növelése, az ismeretek előhívásának gyorsítása

3.3.1. Én-kép önismeret

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagunkért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

3.3.2. Hon-és népismeret

Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket amelyek az otthon, a lakóhely, szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez az ezekkel való azonosulásukhoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

3.3.3. Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarság tudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Ismerjék meg a különböző szokásokat, életmódokat, kultúrákat, vallásokat.

3.3.4. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

Egy demokratikus jogállamban olyan részvételt kíván amely megfelelő tudás birtokában a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartásával az erőszakmentesség jellemzi, tiszteli a demokráciát és az emberi jogokat.

Az ember és társadalom műveltségi területeken szerezzon ismereteket, alakuljon ki az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges rész-képessége

(konfliktuskezelés, felelős cselekvés, tolerancia, a társadalmi normák tisztelete, elfogadása, betartása).

3.3.5. Az emberi kapcsolatrendszer fejlesztése

Szociális kompetencia fejlesztése /megfelelő szociális szokások, minták, attitűdök, készségek és ismeretek elsajátítása, pl. szabálytudat, felelősség, döntési szabadság stb./

Egyéni szociális értékrend fejlesztése /segítő attitűd, együttműködési képesség, érvényesülési, versengési vágy stb./

A közösségfejlesztés 1-8. osztály

Az elmúlt évtized alapjaiban változtatta meg az iskolák működési feltételeit. A „jó” iskola vonzza a diákokat, otthonukká válik, speciális kínálatukkal felkészíti őket a XXI. század elvárásaira.

A gyermek szocializációja a családban kezdődik, a felelősség is a szülők vállalt nyomja.

Az óvodai nevelés után érkezik a gyermek az intézményünkbe, ahol a tanítók (1-4. évfolyam), majd a tanárok (5-8. évfolyam) gondos irányítása mellett jutnak el a serdülőkorig.

A szocializáció és a nevelés folyamata szétválaszthatatlan. Az utóbbinak az a szerepe, hogy felerősítse, összerendezze, és intézményes keretek között szervezze a gyermek fejlődését (társadalmiasulását és személyiséggé válását) segítő hatások érvényesülését. Ebben a pillanatban tekintettel kell lenni a társadalom értékluralizmusára, de bontakozzon ki iskolánk helyi arculata, értékrendje.

A nevelést úgy kell „tervezni”, irányítani, hogy a diákközösség életkorához igazodva a szervezésben, megvalósulásban, a célok elérésében tevékenyen vegyen részt.

A nevelési folyamat egy része az iskolában folyik, a gyermeket azonban elsősorban a családi háttér irányítja. Éppen ezért fontos a szülőkkal a szoros kapcsolattartás, az információk cseréje.

A szülőnek joga van ismerni:

- Az iskolában folyó nevelés és oktatás célját
- Az iskola helyi tantervét
- Az iskolai életet, képességfejlesztést, a tehetség kibontakoztatását, a szociális hátrányok, beilleszkedési zavarok, tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységeket.
- A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységeket.

Az iskolánk (értékrendje) értékrendszere:

- Humanizmus
- Hazafiasság
- Nyitottság és tolerancia más népek, rasszok, kultúrák és szokások iránt
- Egymás segítése. Az együttérzés képessége
- Önállóság, önfejlesztés, önnevelés
- Felelősség önmagunkért és másokért
- A természet és a környezet szeretet és védelme
- Az élet tisztelete

Iskolánk arra törekszik, hogy tanulóink széles repertoárból válasszák ki azt a területet, amelyben adottságaiknak megfelelően bontakoztassák ki tehetségüket. Az átélt pozitív élmények javítják a gyermek iskolához, tanáraihoz való viszonyát. Az önfejlesztés, az egyéni sikeresség, eredményesség biztosítása egységbe kerül a közösség érdekeivel. Az egyéni sikerek buzdítóan hathatnak egy közösségre.

Nekünk olyan állampolgárokat kell nevelnünk, akik számára az emberi élet méltósága a legfontosabb, akik az élet értelmét az értelmes életben látják, ami a kultúrát, a harmonikus, az erkölcsös „emberi” életmóddal azonos.

Annak az embernek az eszményét állítjuk nevelésünk középpontjába, aki törekszik ugyan az anyagi lét (jólét) biztonságára, nem mond le a test örömeiről, de különös gondot fordít a szellemi javak, a lelki örömök kialakítására is, az ép testben ép lélek bölcsességét követve.

A nevelés színtere minden oktató-nevelő munka – beleértve a napközi otthon munkáját és az osztályfőnöki órát is -, tehát mindazt, ami az iskola falain belül zajlik, vagy az iskola által szervezett rendezvény, kirándulás, ami máshol történik.

A nevelés bipoláris folyamat: mindig kell egy nevelő és egy nevelt, akikre érvényes az egymásra hatás törvénye, de egyiknek tisztában kell lenni a céllal, melynek a vezérfonalát kézben kell tartania.

Koordináló óra az osztályfőnöki óra, ahol az osztályfőnökök a „gyerekeit” ért hatásokra különös gonddal figyel. A szükséges nevelési hatásokat, a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztését tervszerűen egymásra épített nevelési rendszerrel, gondosan egymásra épített nevelési tartalmakkal megvalósítja.

Az osztályfőnök figyelemmel kíséri a tanulók iskolai és iskolán kívüli életét is, tudomása van egészségi állapotukról, rendszeres szabadidős elfoglaltságaikról, családi körülményeikről és még sok egyébéről. Tapasztalatai alapján feljegyzéseket készíthet a tanulók személyiségének fejlődéséről, elősegíti a tehetséges tanulók érvényesülését mind az iskolában, mind azon kívül.

3.3.6. Egészséges és kulturális életmód kialakítása- testi és lelki egészség

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakítható ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

A személyes kompetencia fejlesztését jelenti. A személyes önkiszolgálási képességek, /mint testi, önellátási, önkifejezési /, valamint az önvédelmi, önreflexív képességek / énvédő technikák, önértékelési, önfejlesztő képesség / kialakítására, folyamatos fejlesztésére kell törekedni.

Egészséges életmódra nevelés, az iskola egészségnevelési programja

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden területen nagy gondot kell fordítani a tanulók optimális fizikai és pszichológiai fejlődésére, erősíteni kell a pozitív beállítódásokat, magatartásformákat, hogy azok a gyerekek szokásává váljanak.

A helyi lehetőségeinket ki kell használni, jó kapcsolatot tartunk községünk orvosával, fogorvosával és védőnőjével. A családsegítő szolgálattal az ifjúságvédelmi felelősünkön keresztül naprakész információkkal rendelkezünk.

A helyi tantervünkben tantárgyként szerepel 5. és 6. osztályban az Egészségvédelem, 7. és 8. osztályban A serdülőkori egészségvédelem.

Az osztályfőnöki órákon Emberismeret címen munkatankönyv áll rendelkezésre, hogy a tanulók harmonikus személyiséggé fejlődjenek - akik tisztelik az életet, elfogadják a másságot, konfliktusokat tudnak kezelni, döntést tudnak hozni, amiért a felelősséget is merik vállalni.

Mindig szem előtt kell tartanunk a tanulók életkori sajátosságait és a már jól működő szokásrendet.

1-4. osztály

- Minden tanuló sajátítsa el az önálló közlekedés szabályait, akár a gyalogost, akár a kerékpárost is.
- Sajátítsák el az alapvető higiénés kultúrát és ezt rendszeresen gyakoroltassuk is.
- Minden tanuló rendelkezzen tisztasági felszereléssel (szappan, törölköző, ivópohár, WC papír, papír zsebkendő).
- Alakítsuk ki igényét a fogak ápolására, ennek feltételeit teremtsük meg.
- A testnevelés órákat lehetőleg a szabadban kezdjük.
- Ahol lehetséges, minden reggel tartunk 5-10 perces zenés tornát.
- A közösségi órák, foglalkozások váljanak a természet megismerésének színtereivé.
- Havonta legalább egy túrát szervezzünk.
- Az osztályok legyenek gazdái az iskola udvarának parkjának. Ültessenek fát, bokrot, virágot. Érezzék és tudják, hogy a tiszta és rendezett környezet hozzájárul a testi és lelki egészséghez.

5-8. osztály

- Az alsó tagozatban kiépített szokásrendre alapozva vigyük tovább a már begyakorolt szokásokat és építsünk az új tantárgyak közvetlen nevelő és ható erejére.
- Az életkori sajátosságokat figyelembe véve az osztályfőnöki órák témái között foglalkozni kell a függőséghez vezető káros szokásokkal (pl.: dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás), a helytelen táplálkozással, ezek megelőzésének lehetőségeivel. Segítséget kell nyújtanunk a krízishelyzetbe jutottaknak!
- Az osztályfőnökök kérjék a belső vagy a külső munkatársak segítségét!
- A 7. és 8. osztályos tanulókkal külön figyelemmel foglalkozunk a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre neveléssel, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.
- Mindezeket csak hiteles emberek közvetíthetik, ezért nagyon fontos pedagógusaink életvitele.

Napközi otthon, tanulószoba

- Az étkezési szokások kialakítása mellett ügyeljünk annak esztétikájára is. Tanuljon meg minden gyerek helyesen bányi az evőeszközökkel és sajátítsa el a kultúrált étkezési formákat.
- A tanulók tartsák rendben benti cipőjüket, játékaikat.
- Ügyeljünk, hogy az étkezések és a tanulási idő között jusson megfelelő lehetőség a szellemi felfrissülésre.
- A nevelők tanítsák meg a gyermekeket az önálló, intenzív tanulásra.
- A tanuláshoz mindenkor biztosítani kell a nyugodt tanulási feltételeket, legfőképpen a csendet.

A mindennapos iskolai testedzés

Iskolánk helyi lehetőségei jelentős mértékben javultak az új épület együttes átadásával. A tornacsarnok és a sportudvar rendelkezésre áll a testnevelés tantárgy színvonalas tanítására. Kihasználjuk a természeti környezetünk adottságait is (túrázás). Délutánonként az alább felsorolt szabadidős tevékenységekre járhatnak tanulóink:

- Néptánc oktatás
- Délutáni játék
- Atlétika szakkör
- Labdarúgás
- Lövészet

Tanulóink számára biztosítjuk a kerékpáros közlekedés lehetőségét (biciklitároló).

3.3.7. Környezetnevelési program- környezet tudatosságra nevelés

„Olyan embereket kell az iskolának kibocsátania, akik megtalálják helyüket az életben és szemüket a táguló horizontra függesztve szilárdan megállnak lábukon. Ez a feladat az iskolát minden szinten a legfontosabb közintézménnyé, és minden tanárt a legfontosabb közéleti alakká teszi. Ahogyan ma tanítunk, olyan lesz a holnap.” (Szent-Györgyi Albert)

Bevezetés

Számos környezeti katasztrófa és világméretű válság hozta magával, hogy az egészség- és környezeti nevelés kiemelt módon jelenjen meg az oktatásban.

A program törvényi háttere

A Köznevelési Törvény 1999. évi módosítása az iskolák Pedagógiai Programjának felülvizsgálatát (45.§, 132.§) és új tartalmi elemekkel (48.§) való bővítését írja elő.

A Köznevelési Törvény 1999. évi 8.§-a szerint a NAT hívatott az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét biztosítani. E dokumentum önálló, közös követelményként kezeli a környezeti nevelést.

A Köznevelési Törvény 1999. évi 39.§ (1) bekezdése szerint a nevelési-oktatási intézmények önállóak, így a környezeti neveléssel kapcsolatos oktatásszervezési, módszertani döntéseket csak helyben, a megvalósításban érdekelt intézményekben születhetnek.

Új tartalmi elem a Ktv. 48.§(3) bekezdésének előírása, amely az alábbiakat tartalmazza: Az „iskola nevelési programjának részeként el kell készíteni az iskola egészségnevelési és környezetnevelési programját.”

A 2003. évi törvénymódosítás szerint az iskolai egészségnevelési program része a mindennapi testedzés feladatainak programja is.

A törvény adta lehetőségekkel élve – a szabad órakeret terhére – Környezetvédelem tantárgy (7. és 8. osztályban) oktatása folyik.

Helyzetelemzés

Iskolánk történetének, tanulóink szociális környezetének, iskolánk személyi és tárgyi feltételeinek részletes leírása a Pedagógiai Program 2.1.-2.5. pontjaiban olvashatóak.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból:

Az iskolában jelenleg a tantestület nagy része foglalkozik intenzíven környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül. Egy-egy kiemelkedő alkalom erejéig azonban mindenki összefog.

Nevelési szükségletek és igények feltárása

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel együttműködést alakítsanak ki.

Nem anyagi erőforrások

- Iskolán belüli együttműködés

- Tanárok

Az iskola minden tanárának feladat, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.

- Diákok

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kultúrált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különöse érdeklődő tanulóknak.

- Tanárok és diákok

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.

- Tanárok és szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

- Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást, folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk.

- Iskolán kívüli együttműködés

- Fenntartó

- Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények

A tanórai és a tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények látogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok.

- Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Anyagi erőforrások

- Saját erőforrások
 - Költségvetés
 - Lehetőség Alapítvány
- Külső erőforrások
 - Fenntartó
 - Pályázatok

Környezeti nevelési programunk kapcsolódik a község Környezetvédelmi Programjához.

Alapelvek

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait meg kell ismertetnünk a tanulókkal:

- A fenntartható fejlődés
- A kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- A helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései
- Alapvető emberi szükségletek
- Emberi jogok
- Demokrácia
- Elővigyázatosság
- Biológiai és társadalmi sokféleség
- Az ökológiai lábnyom

Célmeghatározás

A fejlesztési követelmények középpontjában azok a gondolkodási, cselekvési képességek és készségek állnak, amelyek a tanuló-ember viszonyát jellemzik a természettel, a társadalommal (kultúra, gazdaság, politika) és az egyes emberrel kapcsolatban.

A természettel kapcsolatban az ember-tanuló képes:

- Magát a természet részeként azonosítani, természettörténeti rokonságát tiszteletben tartani,
- A természeti történéseket, folyamatokat, a természet létezőinek mennyiségi és minőségi jellemzőit, egymáshoz való kapcsolatát egységében látni,
- A természeti, a társadalmi, emberi sokféleséget felismerni és megbecsülni,
- A működés zavarainak következményeit felismerni.

A társadalommal kapcsolatban az ember/tanuló képes:

- Életprogramját szervezetteren, társaival együttműködve megvalósítani;
- A társadalmi munkamegosztásban adottságainak megfelelően részt venni;
- Az arányos társadalomszerkezet felismerése (gazdaság-kultúra-politika egyenrangúsága)
- A gazdaságban figyelemmel lenni a Föld eltartó képességére és a jövő generáció érdekeire;
- Felfedezni az összefüggést a kultúra, a nevelés és a környezet állapota között;
- Felfedezni az összefüggést a politika és környezet állapota között.

Az emberrel/önmagával kapcsolatban képes:

- Önmagát egészként (kíváncsiság, érzelem, értelem, cselekvés), természeti és társadalmi lényként értelmezni;
- Tanulás-tanítás célját a személyiség fejlesztéssel azonosítja;
- Adottságainak megfelelő pályát választani;
- A testi-lelki harmóniát elérni.

Tevékenységek tartalma és kerete

- *Hagyományos tanóra:*

A tanórákon az adott témához hozzárendeljük a megfelelő környezetvédelmi témákat, problémákat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyek a diákokhoz is közelebb állnak. Az élményszerű tanítást számtalan szemléltetési módszer szolgálja, mégis fontosak az elméleti alapok megszerzése is, hiszen csak így lehet átgondoltan cselekedni környezetünkért.

7. és 8. osztályban technikaórák keretében heti egy órában természet- és környezetvédelmi témakörök részletes tárgyalása, megvitatása folyik.

Igen fontos az egyszerű laboratóriumi víz-, levegő-, talajvizsgálati módszerek megismertetése, elemzése, tapasztalatok összegzése, következtetések levonása.

- *Nem hagyományos szervezésű tanóra:*

- Tanulmányi kirándulás

- *Tanórán kívüli foglalkozás:*

- A gyereke olyan versenyeken indulhatnak, ahol a környezet- és természetvédelem a kiemelkedő téma, így kiegészíthetik addigi tudásukat. (Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny, Herman Ottó Országos Biológia Verseny, Teleki Pál Országos Földrajzi-földtani Verseny).

- Természetjáró tábor szervezünk, melynek keretében az ország más-más értékes, érdekes szegletével ismerkedünk meg. Ennek élménybeszámolóit az iskolaújság (Cinca-parti Lapozgató) hasábjain jelennek meg.

- Rendszeresen gyűjtési akciókat szervezünk (szárazelem-, papírgyűjtés).

- Természet- és környezetvédelmi szakkör működik iskolánkban.

- Vetélkedőn mérhetik össze tanulóink természettudományos ismereteiket és gondolkodásmódjukat.

A módszerek meghatározása

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani.

Néhány alkalmazható módszer:

- Kísérletek
- Megfigyelés (szemléltetőanyag, természetben-terepgyakorlati módszer, audiovizuális és informatikai eszközök segítségével)
- Modellezés
- Játékok
- Kreativitásra épülő tevékenységek
- Művészi kifejezés
- Közösségépítés
- Riportmódszer
- Projektmódszer

Kapcsolatok, együttműködések

Iskolánk ápolja a különböző szervezetekkel, intézményekkel már korábban kialakult és működő kapcsolatait. (Lásd: Pedagógiai Program 2.8. pontjában)

További kapcsolatok kialakítására törekszünk, melyek fejlesztő hatással lehetnek iskolánk oktató-nevelő tevékenységére.

Eszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell a kifogyott vegyszereket, az elhasznált eszközöket. A fejlődéssel lépést tartva új szakkönyvek, eszközök beszerzése szükséges. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési órák és programok számára megfelelő audiovizuális, illetve multimédiás eszközök álljanak rendelkezésre.

Javaslatok az egyes tantárgyak környezeti nevelési lehetőségei

A környezeti nevelés minden tanító és tanár feladata. Mindenki törekedjen arra, hogy tantárgyában az alábbi témakörök előkerüljenek.

ALSÓ TAGOZAT

Magyar nyelv és irodalom

Ismerjék meg közvetlen, természetes és mesterséges környezetünk értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (mesék, mondák, versek, népdalok).

Környezetismeret/Természetismeret

Ismerkedjenek meg a közvetlen környezetükben élő növényekkel és állatokkal.

Figyeljék meg az időjárás elemeinek változását.

Ismerjék meg a környezet változásainak élőlényekre gyakorolt hatását.

Tanulja meg a helyes viselkedést a természetben.

Ügyeljen környezete tisztaságára.

Ismerje meg, milyen hatással van az ember az élőlényekre.

Rajz és vizuális nevelés

Természetben szerzett élmények kifejezése, élőlények ábrázolása.

Technika

A természetes és mesterséges környezet anyagai.

Élővilág és tárgyi környezet kapcsolata.

Testnevelés

Szabadidős sporttevékenységek keretében tapasztalja meg a mozgás örömét, a természeti környezet sajátosságait, a időjárás elemeinek hatásait.

Tudjon tájékozódni a terepen.

Ének-zene

Ünnepkörök dalai.

Népi mondókák, gyermekjátékok, népszokások megismerése.

FELSŐ TAGOZAT

Magyar nyelv és irodalom

- Környezetleírás, környezetábrázolás: tapasztalatok, érzések rögzítése.
- A mindennapi élet kérdéseinek megválaszolása információhordozók segítségével.
- Tapasztalatszerzés a mindennapi élet hivatalos iratainak megfogalmazásában.

Idegen nyelv

- Témakörök: természeti környezetünk, a természet megóvása, Földünk nevezetes tájai

Matematika

- Adat-feldolgozási lehetőségek (statisztikák, táblázatok, grafikonok készítése és értelmezése)

Informatika

- Oktatóprogramok kezelésének ismerete.
- Grafikák, mozgófilmek, prezentáció készítése aktuális környezetvédelmi témában.
- Böngésző programok pályázatainak, irodalmának, felhívásainak figyelemmel kísérése.
- Ember- és környezetkímélő munkakörnyezet kialakítása.
- Oktatás során keletkező veszélyes hulladékok szelektív gyűjtése.

Történelem

- A múlt egyes elemeinek, tevékenységének megismerése és rekonstruálása mellett jövőtervezés, makettek, rajzok, fogalmazások készítése.
- Környezeti adottságok és az ebből fakadó tevékenységek az ókorban.
- Természeti környezet alakítása (iparosodás, bányászat, folyószabályozás, vasúthálózat bővülése).
- A fogyasztói társadalom problémái.
- Népeségrobbanás.

Kémia

- Az ipar környezetkárosító hatása.
- A környezetvédelem egyik hatékony módszere: anyag- és energiatakarékosság.
- Az anyagok szerepe a mindennapi életben (hétköznapi kémiai változások, víz, kémhatás, vízkeménység, légszennyezés).
- Építőanyagok, korrózióvédelem.
- Környezeti kémia (megújuló és nem megújuló energiaforrások).

Fizika

- Közlekedőedények (kutak, vizek szennyezettsége).
- Elektromos fogyasztók teljesítményének, fogyasztásának megállapítása.
- Az energiatakarékosság jelentősége és gyakorlata.

Biológia

- A földi élővilág sokfélesége, ennek jelentősége.
- Az életközösségek pusztulásának okai, védelmük jelentősége.
- A globális problémák és a rá ható biológiai válaszok bemutatása.
- Az élőlények élőhelye, életmódja, szervezete közötti összefüggés.
- Forró övezet: esőerdők pusztulása, elsivatagosodás.
- Mérsékelt övezetek: lomberdők, füves puszták, tajga védelme és jelentősége.

- Hideg övezetek: tundra, sarkvidékek védelme és jelentősége.
- Tengerek: életközösség, szennyezés, öntisztulás.
- Rendszerezés: különböző élőlénycsoportok jelentősége.
- Mozgásszegény életmód következményei.
- Egészséges táplálkozás.
- Légzőszervekre ható környezeti ártalmak, dohányzás.
- Fertőzések elleni védekezés.

Természetismeret

- Egészséges és környezettel harmonikus életvezetési szokások kialakítása.
- A környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, helyes magatartásformák, értékrend kialakítása.
- Becsülje meg környezete értékeit.
- Ismerje az időjárás és az éghajlat elemeit.
- Az állatvédelem legfontosabb szabályai.
- Hazai életközösségek (erdő, mező, vizek és vízpartok) élővilága, jelentőségük.

Földünk és környezetünk

- Regionális és globális problémák ismertetése és a lehetséges megoldási módok.
- A társadalom működésének és a környezet állapotának összefüggése.
- Magyarország természeti adottságai és értékei.
- Népesedési folyamatok.

Technika és életvitel

- Az ember környezet-átalakító tevékenysége.
- Lakóhelyünk veszélyeztetettsége.
- Gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.
- Környezetkímélő technológiák.
- Energiahordozók (megújuló, nem megújuló).
- Energiatakarékosság a lakásban.

Osztályfőnöki

- Igényes környezet kialakítása, megóvása, környezeti kultúra fejlesztése.
5. évfolyam:
- A közösségben elfoglalt hely.
 - Felelősségvállalás.
 - Saját környezetünk megteremtése.
 - Életmódok és az egészség.
6. évfolyam:
- A környezet hatásai.
 - Természeti értékek.
 - Természet- és környezetvédelmi rendszerek.
 - Korlátok és lehetőségek: döntéshelyzetek, a döntés és következménye
7. évfolyam:
- A fogyasztói társadalom.
 - A hulladék.
 - Függetlenségi törekvések a kamasz korban.
 - Az egészség.
8. évfolyam:
- Az energia
 - Felelősséggel a jövőért

ÉVES EGÉSZSÉG- ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMUNK

HÓNAP	EGÉSZSÉGNEVELÉSI TEVÉKENYSÉG	KÖRNYEZETI NEVELÉSI TEVÉKENYSÉG
SZEPTEMBER	- Csatlakozás a Világtakarítási naphoz - Tisztasági csomag ellenőrzése - Balesetvédelem	- Természetvédelmi-nap - Közlekedési szabályok (kerékpáros, gyalogos)
OKTÓBER	- Emlékfa ápolása - Faültetés	
NOVEMBER	- Egészség-nap - Fogászati-hónap	- Természettudományi-vetélkedő - Madáretetés
DECEMBER	- Szabadidős tevékenységek (korcsolyázás, szánkózás) - Balesetvédelem	- Téli közlekedési szabályok
JANUÁR	- Drog-prevenció	
FEBRUÁR	- Szexuális felvilágosítás	
MÁRCIUS	- Balesetvédelem	
ÁPRILIS		- Madarak és fák napja (ornitológus előadása) - A föld napja alkalmából szemétyűjtés
MÁJUS	- Madarak és fák napja (ornitológus előadása)	- Állatkertek
JÚNIUS	- Balesetvédelem	- Szárazelem gyűjtési akció - Közlekedési szabályok

FOLYAMATOS TEVÉKENYSÉG:

- Időjárás-megfigyelés házi meteorológiai állomáson

3. 3. 8. *Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok-gazdasági nevelés*

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

- „A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknban.” (NAT)
- A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

- A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiailag megtervezett fejlesztése.
- Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni.

Az értékrend formálásában lényeges:

- A kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése.
- Az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása.
- A természeti értékek védelme.
- A tájékozódás képessége.
- A döntési helyzet felismerése
- A döntésre való felkészülés

- Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

Az alábbi fogalmak kialakítása szükséges

- **Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás**
Olyan viselkedés, amelyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése jellemez.
- **Ökológiai fogyasztóvédelem**
E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.
- **Környezettudatos fogyasztás**
Kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.
- **Fenntartható fogyasztás**
A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez. De közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és a szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve a termék életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékének szükségletei és egészsége ne kerüljenek veszélybe.
- **Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem**
Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az iskolában

Tanórai tevékenységek

- **Technika** – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései
- **Matematika** – banki biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások
- **Fizika** – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (víz, villany, gáz mérőórák)
- **Földrajz** – eltérő fogyasztási struktúrák és szokások
- **Magyar nyelv és irodalom** – reklámnyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái
- **Biológia** – génmódosított élelmiszerek (GMO); amíg az élelmiszer a boltba kerül; táplálkozás kiegészítők; egészséges táplálkozás
- **Kémia** – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata
- **Informatika** – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia
- **Médiaismeret** – a reklám képi nyelve és hatásai

Tanórán kívüli tevékenységek

- Rendezvények, versenyek az iskolában
- Piaci séták, banki látogatások
- Kapcsolat más intézményekkel

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba, így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

Gazdasági nevelés

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy veszteséget. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát.

3.3.9. A tanulás tanítása

Az oktató-nevelő munka a tanítás-tanulás folyamatának irányítása.

A tanítás-tanulás átfogó tervezésénél az alaptantervi követelményekből és az iskola pedagógiai programjából eredő célokból kell kiindulnunk. A tanítás-tanulási folyamat megszervezésekor nem hagyhatjuk figyelmen kívül azokat a belső feltételeket, ösztönző erőket, amelyek a gyermekekben rendkívül bonyolult kölcsönhatásban jelen vannak. Mindenfajta tevékenység kiinduló eleme a motiváció. A tanuláshoz való viszony kialakítása szempontjából fontos a felfedezés örömeinek a megteremtése. A motívumrendszer kialakításának lehetőségei között pedig első helyen kell említeni a sikerélményt. A siker megerősíti a tanulót abban, hogy jó tanulni, érdemes dolgozni. Ez különösen "a nehezen haladók" esetében fontos. Az ismeretszerzés ma már nem kizárólag az iskolában történik.

Ezért az eddigieknél nagyobb szerepet kell biztosítani az önálló olvasásnak, a tankönyvön kívül más könyvek, lexikonok használatának, az egyéb ismerethordozók által megszerezhető tudásnak. A művelődési ház, színház, mozi, TV stb., az ismeretet, élményt közlő hatásainak elemzésére és az oktatás folyamatába illesztésére.

Az oktatási módszerekben teljes a pedagógus szabadsága, önállósága, de nem szabad szem elől téveszteni, hogy a tanulói aktív részvételt biztosító módszerek a leghatékonyabbak, ezek vezetnek a legjobb eredményre. Pedagógiai munkánk fontos eleme, hogy visszacsatolást adjon a teljesítményről: fontos tehát, hogy az értékelés, ellenőrzés, osztályozás legyen rendszeres és folyamatos. Az iskolai oktató munka szervezésénél figyelembe veendő, hogy a teljes skálát a kötelező tanórai, a választható tanórai foglalkozások és a tanórán kívüli foglalkozások együttesen adják.

a.) Intézményünknel az oktatás feladatait elsősorban kötelező tanítási órák maximális kihasználásával kell megoldani, s ebben ad segítséget a többi terület.

b.) A választható tanulói tantárgyak több funkciót töltenek be:

- Ellensúlyozzák a kötelező órák arányaiban végbement változásokat.
- Biztosítják a csoportbontásokból adódó óraszám lehetőségeket.
- Lehetőséget adnak a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók zárkóztatására, illetve a tehetséges tanulókkal való foglalkozásra.

c.) A tanórán kívüli foglalkozások funkciói:

- Biztosítják a tehetség gondozás, a továbbtanulásra való felkészülést, az egészséges életmódra való nevelést, a mindennapi testnevelést.
- Felkészülést biztosít iskolai ünnepek, műsorok, rendezvények színvonalas megtartására.

Törekedjünk arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében. A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára, informatikai bázisa. Olyan tudást kell kialakíttatnunk, amelyet új helyzetekben is alkalmazni tudnak a tanulók. Fektessünk hangsúlyt a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése a teljesebb élet megszervezése. Lehetőséget kell teremtenünk a tanulásmódszertan megtanítására, megtanulására (szakember bevonásával).

Feladataink tantárgyanként

Magyar nyelv és irodalom

Fejleszteni kell az olvasási készséget. Minden órán tegyük lehetővé, hogy tanulóink elsajátítsák az olvasás értését. Az alsó tagozaton el kell érni, hogy a cselekményes szövegeket, a felső tagozaton a szaktárgyi és irodalmi szövegeket értsék meg. Adjunk lehetőséget tanulóinknak a szóbeli kifejezőképességük fejlesztésére. Korukhoz igazodó elemzési módot kell találni. A helyesírási témák tanítása után célszerű a tollbamondás, a helyesírási tevékenység egészének fejlettségi színvonalát mérendő pedig a fogalmazás íratása.

Iskolánk nevéből adódóan erkölcsi kötelességünk a helyes beszédre és a nyelvhelyességre nevelés.

A 7. osztálytól a magyar-nyelv- és irodalmat csoportbontásban tanítjuk,

Idegen nyelv

A nyelvtanítás fő célja legyen a beszéd tanítása, hogy a német és az angol valóban élő beszélt nyelvvé válhasson.

Juttassuk el mindig a tanulót a gyakorlati nyelvi készségek birtoklásához.

Ébresszünk kedvet a nyelvek tanulásához.(szakkörök és fakultáció)

A nyelvtanítás segítse a más nyelvűek és más kultúrájúak iránti bizalom és érdeklődés kibontakozását.

Harmadik osztálytól lehetővé vált, hogy az angol és a német nyelv tanulása közül választhatnak a szülők és gyermekeik.

A felső tagozaton két nyelvi labor segíti a tanári és tanulói tevékenységet.

Matematika

A matematika tantárgy tananyaga teszi talán legszükségesebbé és aktuálisabbá a differenciált órai foglalkozást, a felzárkóztató foglalkozásokat, a tehetséggondozást.

A matematikai ismeretek elsajátításának ellenőrzésekor rendszeresen használjuk a BEST matematikai számítógépes programot.

A 7. osztálytól a matematikát csoportbontásban tanítjuk, 8.-ban középiskolai matematika előkészítőt tartunk.

Természettudományok

Az oktatás során a tanulók ismerjék meg az ember és természet viszonyát, egymásra való hatását, az ember környezet-átalakító tevékenységének hatását, a tudomány, a technika és környezetvédelem kölcsönhatásait.

Történelem, társadalomismeret

A történelem gyökereket, identitást és egyben példákat nyújt a fejlődő egyén számára. A társadalom egyik legfontosabb alapja a nemzeti és európai azonosságtudatnak.

A tanítás során tűnjön ki, hogy a népek és nemzetek egymásra vannak utalva, s a kölcsönös függőség átfogó világtörténelmi látásmódot, s egyben a különbségeknek a kultúrák sajátos értékeinek megismerését és tiszteletben tartását kívánja.

Tartsuk szem előtt, hogy az emberi jogok, törvények, törvényes eljárások ismerete mai társadalmunkban nélkülözhetetlen.

Művészetek

Tanulóink ismerkedjenek meg a művészetek legfőbb ágaival, alkotásaival és ez által fejlődjön szépérzékük, ízlésük. Legyenek képesek esztétikai ítéletalkotásra, válják belső igényükké a szép keresése, és legyenek képesek alkotó módon hozzájárulni környezetük esztétikus alakításához.

Testnevelés

Tárgyi feltételeink jók, a fontosabb sportágak oktatását lehetővé tesszük (411 négyzetméteres tornaterem, sportudvar, fitness szoba, erősítő szoba). Az eszközellátás is létesítményhelyzetünknek megfelelő. A kosárlabda, röplabda, labdarúgás, torna és atlétika sportágak jó körülmények között üzhetők. A mindennapos testnevelés feltételei biztosítottak. Szakorvosi vélemények alapján kategóriákba sorolt tanulók részére integrált gyógytestnevelést biztosítunk. A tanulók terhelésénél a szakorvosi véleményt figyelembe véve differenciált terhelést alkalmazunk. Az úszásoktatás 3. osztályban a VUK szakembereinek segítségével történik. Szakköri keretek között a sakk, lövészet, kosárlabda, atlétika és labdarúgás sportágakat a tanórákon kívül is szervezett keretek között gyakorolhatják a gyerekek. Terveink között szerepel egy diáksport egyesület alapítása

3.3.10. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaeorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak lehetőségeinek megismerése. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

3.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

Az iskola feladata, hogy kisebb és nagyobb közösségek, kialakulásához teremtsen megfelelő feltételeket. A feltételek között kiemelkedően fontos szerepe van a pedagógiai segítő tevékenységnek, a közösségépítő munkának.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A közösség kevésbé teljesítményorientált, mint egy osztály, magasabb lehet az együttes élmény hőfoka, ereje. A közösség életét szabályozó tényezők a közös szokások alapján alakulnak ki. A közösség a társas viselkedés tanulásának színtere. /Formái család, iskola, egyház, baráti kör, sportkör, alkotókör, művészeti csoportok stb./

Az iskolai közösségek alakításában jelentős szerepe van a szabadidő-szervező tanárnak, a diákönkormányzat vezetőjének és minden pedagógusnak. Nem szabad elhanyagolnunk a szülői ház szerepét sem.

Tanórai közösségépítő tevékenységeink:

Közös, társas, humanisztikus-kooperatív tanulási technikák gyakorlása

Tanulói kezdeményezések erősítése

Önállóság, öntevékenység segítése

Összehangolt pedagógiai-nevelői tevékenység a különböző tantárgyak és tantárgyi modulok lehetőségeinek optimális hasznosítása érdekében

Tanórán kívüli közösségfejlesztő tevékenységek

Életkorhoz, fejlettséghez igazított játéktevékenység támogatása

Szabálytudatot erősítő tevékenységek

Változatos foglalkozások

Közös élményszerző túrák, kirándulások

A diákönkormányzat szerepe

Közös érdekeken alapuló közös célok megfogalmazása.

Hagyományok, közös rendezvények érdekében végzett közös munka

Új hagyományok teremtése

Közösség érdekében, felelősséggel végzett munka

Pozitív érzelmek a közösséggel kapcsolatban, élményszerű közösséghez tartozás

A szabadidős tevékenységek közösségfejlesztő feladatai

Jó kapcsolat kialakítása a gyermekek szüleivel, hozzátartozóival

Népünk, országunk kultúráját befogadó és annak érdekében tevékenykedő közösségi magatartás kialakítása

Az önismeret elmélyítése, önfegyelem fejlesztése, együttműködés megalapozása

Erős érzelmi töltéssel áthatott témák segítségével a másokra figyelés, az elfogadás, az empátia, a türelem, a részvétel gyakoroltatása

A gyermekek igényeihez és érdeklődéséhez igazított, pozitív érzelmeket kiváltó csoportok működtetése

3.5. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek, feladatok

A gyermekek számára nyilvánvalóvá kell tenni, hogy bizalommal fogadjuk, elfogadó légkörben tanulhat. Számukra még több élményszerű tanulási lehetőséget kell biztosítani. Nem a gyermeket kell a tananyaghoz igazítani, hanem a tananyagot a gyermekhez.

Fokozatosan kell elfogadtatni egyre több ésszerű korlátot, szabályt, amelyek növelik a biztonságérzetet.

A szülői ház, a család lehetőség szerinti bevonása az eredményesség érdekében, konfliktuskezelési technikák tanulása, Gyakorlása.

A problémamegoldás optimális lehetőségeinek tréningje pedagógusok, tanulók körében.

Személyiségfejlesztő drámafoglalkozások, családterápiák, pszichoterápiák.

Hatékony team-munka a segítő szolgálatokkal, a Pszichiátriai Gondozó, illetve a Nevelési Tanácsadó munkatársaival.

3.6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetséggondozással kapcsolatban meghatározó, hogy a pedagógusok minél hamarabb ismerjék fel a tehetségeket, az adott tárgy iránt fokozott érdeklődést mutató tanulókat. A felismerést követően fontos a tehetséggondozás színtereinek összehangolt, jó működése, valamint további hatékony formák (csoportbontás, órák differenciálása, szakkörök) kidolgozása a még jobb eredmények elérése érdekében.

Folyamatosan biztosítani kell a versenyeztetést, különös gonddal figyelve arra, hogy a nem iskolai szintű versenyen részt vevők az egész közösséget képviselik.

Területei: sport, kultúra, művelődés, képzőművészet, nyelv, egyéb tantárgyi területek formái:

Tanórai munka: hatékony, minőségi oktatás

Csoportbontás / nívócsoportok az egyéni képesség, tehetség alapján /

Differenciálás

Humanisztikus kooperatív technikák / ennek megismertetése új feladat /

Tanórán kívüli tevékenység

Szakkörök

Versenyes

Egyéni foglalkoztatás, felkészítés

Iskolán kívüli tevékenység felé irányítás

Sportegyesületek

Közművelődési intézmények

Zeneiskola

3.7. A szociális hátrányok, tanulási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenység

(1.számú melléklet: Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv)

Az iskolába járó gyerekek kb. negyede jelentős szociális és műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórákon differenciált foglalkozások, csoportbontások, a tanórákon kívüli korrepetálások, egyéni foglalkozások, tanulószobai foglalkozások nyújtanak segítséget, megkísérelve a hátrány minimálisra való csökkentését.

A hátrány csökkentésének hatékony eszköze lehet a közvetlenebb kapcsolatteremtés, melynek színtere lehet a családlátogatás, szülői értekezlet, nyílt tanítási nap.

A tanulók magatartása a társadalomban, a családban lévő feszültség hatását erősen magán viseli. Ezért a gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának feladata. Esetleges és meghatározó tennivaló a megelőzés. A gyermek életkörülményeiben tapasztalható veszélyeket, fejlődésüket, gátló rendellenességeket időben fel kell tárni, és azonnal jelezni kell az illetékeseknek. (Osztályfőnök, iskola vezetősége, ifjúságvédelmi felelős, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatnak). Ezt követően meg kell tenni a szükséges intézkedést, amelynek az előidéző okok, megváltoztatására kell irányulnia. Fontos feladatunk az iskolai hiányzások visszaszorítása. Ennek érdekében napi kapcsolatban kell lenni a község egészségügyi dolgozóival.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység valamennyi osztályfőnök, tanító és szaktanár feladata. A munka koordinátora az iskola ifjúságvédelmi felelőse.

A tevékenység célja:

Megismerni a gyermekek életkörülményeit, családi nevelési környezetét, hogy feltárhassuk az veszélyeztető tényezőket

Megelőzés pedagógiai és nem pedagógiai eszközök igénybevételével

Hatékony gyermekvédelmi intézkedések a rászorultak érdekében

Team munka a különböző szolgálatokkal, intézményekkel

Rászorultnak tekintjük:

A társadalmi létminimum alatt élő családok gyermekeit

A nagycsaládokban nevelődőket

A megoldatlan lakáshelyzetűeket

A deviáns családban élőket

Az egészségügyileg veszélyeztetett családban élőket

A rendkívül alacsony iskolázottságú szülők gyermekeit

Azokat, akiket nem a szüleik nevelnek

A hospitalizációs tüneteket mutató és elhanyagolt gyermekeket

A brutálisan nevelő szülők gyermekeit

Tanév elején és a tanév folyamatában megvalósítandó tevékenységek

Az osztályfőnökök, valamint a szociális munkás hallgatók bevonásával feltáró munka

Intézkedési terv készítése

Folyamatos délutáni tevékenységek tervezése, szervezése / szabadidős programok, szakkörök /

Felkészítő tréningek pedagógusok számára

3.8. Az átmenet problémái

Tanulóink zavartalan fejlődése érdekében szükséges az egyes életkori ciklusok közötti átmenet problémáit figyelmesen kezelni. Az átmenet megkönnyítése érdekében az óvodapedagógusok és alsó tagozatos tanítók közös megbeszélésén kell ismertetni az óvoda nevelési programját és az első osztályos követelményeket. Kölcsönös hospitálások során adjanak lehetőséget egymás munkájának megismerésére, a szorosabb együttműködésre. Az első osztályos tanítók részt vesznek a nagycsoportos óvodások szüleinek tavaszi óvodai szülői értekezletén.

Az átmenet megkönnyítése érdekében az óvodapedagógusok és az alsó tagozatos tanítók megismerik egymás pedagógiai programját és az első osztály követelményrendszerét. Kölcsönös hospitálások alkalmával lehetőséget adnak egymás munkájának megismerésére, a szorosabb együttműködésre. Az első osztályos tanítók részt vesznek a nagycsoportos óvodások szüleinek óvodai szülői értekezletén, amit még a beiratkozás előtt tartanak. A 4. osztályosok a Gergely-járás keretében bemutatják az óvodásoknak az iskola épületét és megismertetik őket az iskola életével.

3.8.1. Óvodából-iskolába

- *Az iskolába lépés lélektana*

- A gyermek életének egy olyan szakasza kezdődik, amely nem előzmények nélküli.
 - Vannak tapasztalatai a szülőktől való elválás terén.
 - Már ismerős számára a közösség élménye.
 - Óvodai és családi életében helyet kapott a szabályokhoz való alkalmazkodás.
 - Megélte a játék önfeledt varázsát, amely előkészíti a gyermeket a tanulásra és az iskolai életre.
 - Formálódott az iskolai tanuláshoz szükséges alapkészségei és tulajdonságai.
- Az újdonságot a következők jelentik:
 - Nevelés körülményei, környezete, közvetítője megváltozik.
 - A megszokott közösséget új váltja fel.
 - A gyermek bioritmusa, a napirendje újjászerveződik.
 - Biztonságérzete meginoghat.
 - Megváltoznak a családi életben az eddig felé irányult elvárások, szabályok, normák.
 - Új környezetbe kerül, új személyekkel ismerkedik meg, az életformája kötöttebb lesz.
 - Teljesítményt várnak el tőle, amelyet állandóan értékelnek.
- Az iskoláskor sajátos szépségei, értékei:
 - Új képességek, készségek vannak kialakulóban, de a régiek nem tűnnek el.
 - Megismerési folyamatok minőségi és mennyiségi változáson mennek keresztül.
 - Személyiség változik.

Az izgalmi-gátlási folyamatok átalakulnak. Az első és második osztályban még túlsúlyosnak mondható az izgalmi folyamat. Ez az oka az ingerlékenységnek, a fáradékonyságnak.

- Nevelési elveink:
 - Számolnunk kell a gyermek belső érési folyamatával.
 - Építenünk kell az óvoda és az iskola kapcsolatára:
 - hospitálások a két intézmény között
 - szakmai munkaközösség létrehozása
 - a szakmai megismerés, az együttműködés ne váljék öncélúvá, biztosítsa, hogy a nevelési folyamat töretlen, zökkenőmentes legyen
- - Az iskola a korai szakaszban a játékoságból minél többet mentsen át.
 - Törekednünk kell arra, hogy a gyermeket a kezdeti kudarcokon átsegítsük (a kudarcok számának csökkentésével). A sikerélmény hiánya negatív hozzáállást alakíthat ki a tanulóval, a tanító néni (bácsi) – vel szemben.

- Neurotizálhatja a tanulót, megbonthatja a személyisége harmóniáját. Osztályközösségben nehézséget okozhat.
 - A gyermeket elsősorban pszichésen kell előkészíteni az iskolai életre.
 - Nem szabad elfelejtenünk, hogy az új életforma, az új kihívások nagy feladatot jelentenek a gyerekeknek.
 - Az oktatás során jobban figyelembe kell venni a 6-7 éves tanulók életkori sajátosságait – a gyerekek előzetes felkészültségéből adódó eltéréseket is.
Az integráltan oktatott részképességi zavaros tanulóakra jobban kell figyelni.
 - Figyelembe kell venni., hogy az értelmileg – tanulásban akadályozott gyermekek – kevésbé motiváltak, természetes kíváncsiságuk híján kevésbé érdeklődnek a feladatok , tevékenységek iránt.
 - Az épen maradt részképességek feltárása, fejlesztése.
 - A tanulás-tanítás kezdetén a manipulatív cselekvéses indítást és az alkotó tevékenységet állítsuk előtérbe!
 - Kövessük a gyermeki megismerés útját: eleven cselekvő szemlélet- képszerű gondolkodás - nyelvi, fogalmi absztrakt tapasztalatszerzés.
 - Az első időszakban az iskolának kell alkalmazkodnia a gyermekekhez: - még nem igazi elsősök, azzá csak az iskolai nevelő-, oktatómunka által válnak.
 - Az általános pedagógiai eszközein túlmutató problémák megoldására, feloldására időben kérni kell szakemberek segítségét /logopédus, gyógypedagógus, Nevelési Tanácsadó, gyermekpszichiátria, Szakértői Bizottság/.
- Az átmenet biztosítása érdekében az érdekestől a szükséges felé kell haladni.
Az óvodai nevelés alkalmassá kell tegye a gyereket az iskolára.

Az alkalmasság feltételei:

a) biológiai alkalmasság

- ép idegrendszer
- ép érzékszervek
- rendezett mozgáskoordináció
- fejlett csont - és izomrendszer
- tartalmilag ép beszéd
- megfelelő szóbeli kifejezőképesség - szókinccs

b) pszichológiai alkalmasság

- c) kialakult feladattudat
- d) koncentrált, megosztott figyelem
- e) szándékos emlékezet
- f) az analitikus – szintetikus gondolkodás elemei

g) szociális alkalmasság

- h) empatikus közeledés a másik felé
- i) közösségbe illeszkedés, közösségi magatartás
- j) szabálytudat érvényesítése
- k) társak, felnőttek irányításának elfogadása
- l) vezető, illetve vezetett szerepekkel való azonosulás
- m) megbízások elfogadása
- n) önállóság (pl. öltözködés)
- o) alapvető ismeretek közvetlen környezetéről

➤ A szülők felkészítése - /tanítók és gyógypedagógusok – logopédus/

helye: az óvoda – szülői értekezlet
az iskola – nyílt nap

- A szülővel ismertetni kell gyermekük eddig elért fejlődését, fel kell tární előtte, hogy ő mit tehet, és mi az iskola feladata.
- Az iskola előtti nyár legyen a nyaralás, a játék, a közös élményszerzések ideje.
- Ha a gyermek igényli, sétáljanak el az iskola felé.
- Fogadják bizalommal a szülők a tanító nénit (bácsit), így megkönnyítik a nevelőváltás folyamatát, a feltétel nélküli elfogadást.
- A szülők ne ijesztgessék a gyermekeket az iskolával.
- A szülő és az óvoda együtt készíti fel az iskolára kész gyermekeket.

- Iskolára éretté csak:
 - öröklött adottságainak
 - kedvező környezeti hatásoknak (gondozás, nevelés)
 - a fejlődés törvényszerűségeinek figyelembe vételével válhat a gyermek.
- Iskolássá csak az iskola által válhat a gyermek.
 - Milyen legyen a tanító?
 - Jól képzett, többlettudás elsajátítására kész, motivált, befogadó, empatikus.
 - Differenciált tanóra vezetésével minden tanulóra kiterjedő egyéni fejlesztéssel adjon teret a kompetenciák fejlesztésére.
 - Új oktatási és tanítási módszereket vigyen lehetőség szerint a mindennapi tevékenységébe.
 - A tanulási zavart okozó részképesség-gyengeségeket ismerje fel, ha szükséges, kérjen szakmai segítséget a feltárására, a kezelésére és a fejlesztésre is!

3.8.2. Alsó és felső tagozat- a nem szakrendszerű oktatás

Közoktatásról szóló törvény 8.§ - a határozza meg a nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszait, mely megfogalmazza, hogy az 5-6. évfolyamon részben nem szakrendszerű oktatás folyik. Az 5. évfolyamon első ízben a 2008/2009-es tanévben, majd felmenő rendszerben kell megszervezni a nem szakrendszerű oktatást.

Az alapozó funkciók tanítása az 5-6. évfolyamon a korábbinál több időben folyik, esélyt ad arra, hogy eredményesebb is legyen.

Az alapozó szakaszban teret kell nyernie a tanítói (alsó tagozatos) tanulásszervezésnek, amely egységet alkot a tanári (felső tagozatos) tanulásszervezéssel.

A tanítói tanulásszervezés követelményei:

- egyéni foglalkozás
- páros munka
- differenciált csoportmunka

A 4. osztály végén nincs olyan terület, ahol befejezettek tekinthetjük a képességfejlesztést, ezért (több) időt kell fordítani az alapképességek továbbfejlesztésére.

A tanári végzettséggel rendelkező pedagógusok a módszertani felkészültségét és sokoldalúságát továbbképzések elvégzésével biztosítani kell (Továbbképzési Terv alapján).

A 2008/2009-es tanévben a nevelőtestületünk „kompetenciák fejlesztése” napot tervezett.

Tantárgyak: matematika: 1 óra

magyar nyelv és irodalom: 1 óra

informatika: 0,5 óra

tánc és dráma: 0,5 óra

természetismeret: 0,5 óra

éneke-zene: 0,5 óra

Az időkeret heti 4 óra (20%). Az időkeret megállapítása évenként történik.

A nem szakrendszerű oktatásban nem az ismeretátadásra, hanem a képességek fejlesztésére helyeződik a hangsúly, és ez tantárgytól független. Hangsúlyt kap a személyiségfejlesztés, a tehetség, a képesség kibontakoztatás.

- A közoktatásról szóló törvény 17.§ -a alapján az iskola igazgatója a tantárgyfelosztást úgy készíti el, hogy a feladatellátása biztosított legyen.

Rendszeressé kell tenni a különböző képzési szakaszok nevelőinek egymás közötti a hospitálást, egyeztetni kell a tananyag és követelményrendszert. A tantárgyfelosztásnál figyelembe kell venni, hogy szaktanítói végzettséggel az általános iskola első 6 évfolyamán lehet tanítani.

- 8. osztály - középiskola

A 7-8. osztályosok számára érdeklődésük és pályaaorientációjuknak megfelelően felzárkóztató és előkészítő programokat szervezünk.

Ennek formái: csoportbontás, felzárkóztató foglalkozás, középiskolai előkészítő, szakkörök, igények felméréséhez igazított fakultáció.

3. 9. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere.

Általános elvek a vezetői ellenőrzésben, értékelésben

Alapelvünk, hogy az iskola igazgatója, igazgatóhelyettesei, munkaközösség vezetői megfelelő éves terv alapján, munkamegosztás alkalmazásával ellenőrzik a nevelői munkát.

Az iskola valamennyi pedagógiai folyamatát ellenőrzik, tanórai, tanórán kívüli tevékenységben, illetve a tanulói produktumok alapján.

A tanév elején elsősorban az új nevelők segítő látogatása a feladat, később, a tanév során minden nevelő egy, vagy több tevékenységét értékeli az iskolavezetés.

Kiemelten ellenőrizzük a tanulói tevékenységeket, produktumokat, az ezzel kapcsolatos nevelői feladatok elvégzését.

Értékeljük továbbá a nevelők felkészültségét, felkészülését, tanítási kultúráját, eredményességét, az emberi kapcsolatokat.

Az ellenőrzés értékelés célja, hogy ösztönözze a pedagógusokat a kitűzött feladatok elvégzésére, a problémák, eredmények feltárására, a továbbfejlesztés lehetőségeinek felismerésére, a szakmai munka hatékonyságának növelésére, az adminisztráció pontosságának növelésére, a határidők betartására, a megfelelő pedagógus-diák viszony, pedagógus-szülő viszony, valamint a pedagógus-pedagógus viszony kialakítására.

Az értékelés fő szempontja a teljesítés szintje az elvárásokhoz képest, az alábbi területeken:

Nevelő-oktató munka eredményessége, a hozzáadott érték

A munkához való viszonyulás

A tanulókkal való bánásmód

A munkatársi kapcsolatok

Az új módszerek, innováció iránti fogékonyság

Az önképzés igénye, igényessége

Kezdeményezőkézség, aktivitás

Konfliktuskezelési, megoldási készség, képesség

Tolerancia, önállóság, nyitottság, empátia

Szervezőkézség, szervezőkézség

Az értékelés formái:

Külső értékelés

Belső értékelés

Az értékelés történhet:

Értekezleteken

Megbeszélés, beszélgetés során

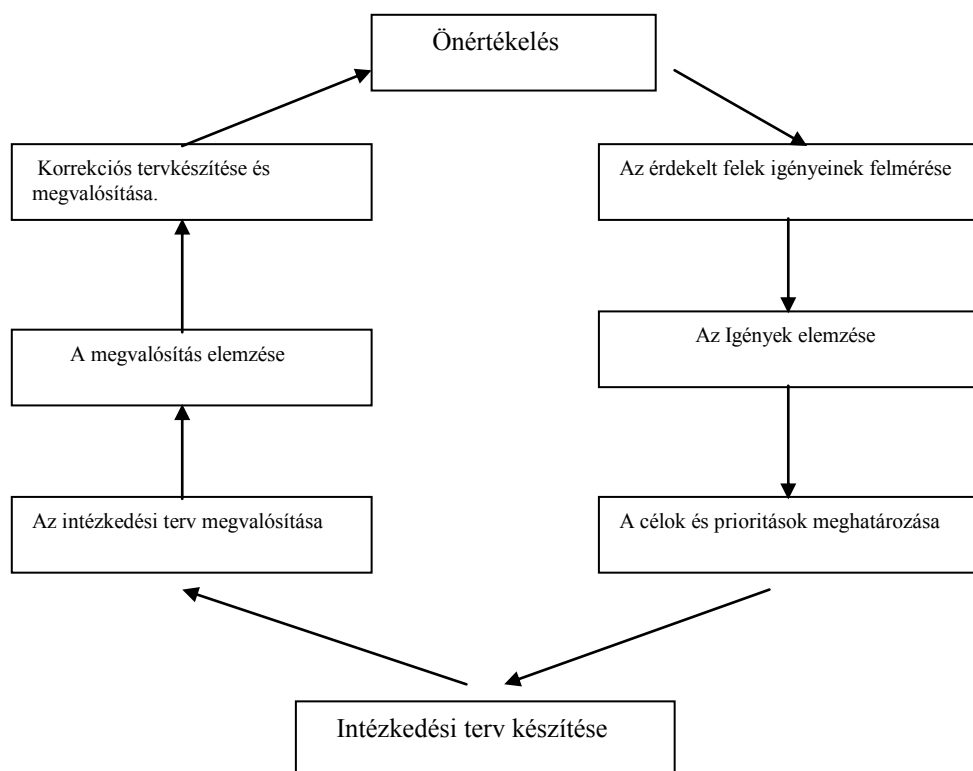
Beszámolók alapján

Minősítés során

Kérdőíves módszerrel

Elégedettségi vizsgálat alapján

Megvalósítás logikai modellje:

3.10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A program végrehajtásához szükséges felszerelések és eszközök két nagy csoportra oszthatók:

3.10.1. A tanulók által használt felszerelések és eszközök

A szülők anyagi terhelhetőségét figyelembe véve a tankönyvek és taneszközök jegyzékét minden esetben egyeztetjük a Szülői Munkaközösséggel. Lehetőséget kell biztosítani a szakaszos beszerzésre annak érdekében, hogy az összes terhelés ne a tanévkezdésre essen. A kialakult gyakorlat szerint lehetőséget biztosítunk tankönyv előleg befizetésére, a tanév kezdéskor még halasztható eszközök beszerzését későbbre ütemezzük.

A tartós tankönyvek megjelenésével, ill. folyamatos beszerzésével csökkenthetjük a tanulóra eső tankönyv költségét.

3.10.2. Az iskola által használt felszerelések és eszközök.

Könyvtár:

Könyvtárunk fejlesztése és hatékony működése fontos feltétele a tanulók ismeretszerzési, irodalmi és beszédkészség fejlesztésének. Minden lehetőséget megragadunk, hogy könyvtárunk állományát a tanulók igénye, a pedagógiai program követelményeinek megfelelően fejlesszük. Fontos a munkáltatás szempontjából használható könyvek beszerzése. Ezek bővítését csak a költségvetés növelésével tudjuk elérni. (Zöme egyszer használatos).

Az oktatásban igen hatékonyan használható multimédiás CD-tárunk jobb és hatékonyabb kihasználását az új könyvtár biztosítja. Az internet hozzáférés biztosított az egyéni ismeretszerzés fejlesztésére.

Szaktanterem:

Logopédia	Informatika terem
Kémia-Fizika	Sportcsarnok
Biológia-Földrajz	Sport udvar
Nyelvi labor 2 db	
Rajzterem	
Technika terem	

A törvényben meghatározott eszközök rendelkezésünkre állnak.

3.11. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A nevelő-oktató munka kiemelt szereplőinek együttműködése és hatékony kapcsolatrendszere az eredményes munka elengedhetetlen feltétele.

A kialakult hagyományos együttműködési formák és keretek fejlesztését elsősorban a Comenius 2000 I-es intézményi modelljének bevezetésével felülvizsgáltuk és a tapasztalatok alapján folyamatosan, és az elkészült (IMIP 2008) alapján dolgozunk.

Nyitott iskola

A nyitott iskola megvalósítása a cél. Az iskola és a pedagógusok feladata az is, hogy a szülő részére segítséget adjanak a gyerekek neveléséhez. Az iskolában folyó nevelési feladatok végrehajtásához a pedagógusnak szüksége van azokra az információkra, amelyeket csak a szülő közölhet, amelyek segíti feltárni a tanuló fejlődését előrevivő vagy hátráltató tényezőket. Ezért iskolánknak meg kell teremtenie és rendszeresen kell működtetnie azokat a fórumokat, amelyek módot nyújtanak az iskola tevékenységének megismeréséhez, a vélemények , javaslatok beérkezéséhez, érdemi feldolgozásához.

IV. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK STRATÉGIÁJA

4.1. Az iskola képzési rendje

Képzési szakaszok

4.1.1. Általános iskola 1-4. évfolyam

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza négy részre tagolódik:

- 1-2. évfolyam bevezető
- 3-4. évfolyam kezdő
- 5-6. évfolyam alapozó
- 7-8. évfolyam fejlesztő

A bevezető és a kezdő szakaszban, továbbá - a tanulók igényeihez igazodva a helyi tantervben meghatározottak szerint – az alapozó szakasz kötelező tanórai foglalkozása időkeretének 25-40%-ában nem szakrendszerű oktatás, az alapozó szakasz fennmaradó időkeretében és a fejlesztő szakaszban szakrendszerű oktatás folyik.

4.1.2. Általános iskola 5-8. évfolyam

Az iskolaszemélyi és tárgyi feltételeinek birtokában a középiskolára való eredményes felkészítésre törekszünk, lehetővé tesszük, hogy minden gyermek képességei szerint, a legjobb színvonalon teljesítse a tantárgyi követelményeket.

4.1.3. Eltérő tantervű tagozat

Szaktevénytől eltekintve a rászoruló tanulók speciális oktatása-nevelése, melynek célja az általános műveltség alapjainak elsajátítása mellett a speciális képességek felfedezése és kifejtése. Ennek a folyamatban kiemelt szerepe van a tanulók önálló életvitelre nevelésének.

4.1.4. Pedagógiai szakszolgálat.

- *Logopédiai foglalkozás*

A logopédia célja a beszédhibás tanulók tanulási zavarral – dyslexia, dyslalkulia – beszédészlelési és beszédértési problémákkal küzdő tanulók egyéni és/vagy kiscsoportos fejlesztése.

A fejlesztésben résztvevő tanulók évente kétszer részesülnek szűrésben. Év elején és év végén. Ekkor dől el, hogy szükséges-e további fejlesztés. A csoportok összetétele, létszáma év közben módosulhat.

A logopédus feladata az osztálytanítókkal, tanárokkal való folyamatos kapcsolattartás, a kezelt gyerekek nyomon követése, fejlesztési tervek, tanácsok készítése.

Segítségnyújt az osztályozás alól felmentett tanulók foglalkoztatási tervének összeállításában, valamint rész vesz a területét érintő korrekcióban.

A prevenciós, terápiás szakasz a 4. évfolyam végéig tarthat. Kedvezőtlen eredmény esetén, további évfolyamokon is folytatható.

- **Gyógytestnevelés**

A gyógytestnevelés önálló tantárgy, amelyben betegségtípusok szerint és testi képességeikben visszamaradt tanulók tantervbe foglalt, differenciált képességfejlesztése folyik- mindazok részvételével, akiket a szakorvos gyógytestnevelésre utal.

A gyógytestnevelés célja: a mozgásszervi (mellkasi, gerinc, láb) deformitásokkal és belgyógyászati (szívbetegség, hipertónia) panaszokkal küszködő, testi képességeikben visszamaradó azaz a gyógytestnevelésre utalt tanulók panaszainak csökkentése a testnevelés eszközeivel.

A szakszolgálatok közé sorolt gyógytestnevelés biztosítása az intézmény feladata. Az intézményünk a szakorvosi vélemény alapján a gyógytestnevelésre utalt gyermekek számára az ellátást heti 3 órában gyógytestnevelő alkalmazásával biztosítja.

4.1.5. Nem kötelező (fakultatív) tantárgyak tanítása 5-8. évfolyamon

A tanulók, szülők, ill. az iskola igénye és lehetősége szerint elsősorban 6-8. évfolyamon szervezzük. A rendszeresen meghirdetésre kerülő tantárgyak az óraterünkben szerepelnek, de természetesen a feltételek fennállása esetén más tárgyak tanítását is megszervezzük.

4.1.6. A nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások

E tevékenységi formák kiválasztásában a diákönkormányzat, valamint a szülői közösség véleménye alapján dönt a nevelőtestület, tanévenként.

Formái: napközi, tanulószoba, tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások, tanulmányi kirándulások, osztálykirándulások, szakkörök, táborozások.

4.2. Az osztályba és csoportba sorolás elvei

Az osztályba sorolás elsősorban az óvoda vagy pedagógiai szolgáltató intézmények javaslata alapján arányossági szempontok figyelembe vételével történik.

Napközi, tanulószobai csoportokat elsősorban az igények szerint szervezzük. Ha az osztályfőnök úgy ítéli meg, hogy a tanuló fejlesztéséhez szükséges a fenti foglalkozás, akkor kezdeményezzük a gyermekvédelmi hatóságnál a kötelezővé tételt.

Az élő ide gennyelvnél választhatóság feltétele: A szülői és fenntartó igényli, illetve mindkét nyel szakos oktatása megoldott. Ideális esetben csoportbontással, szükség esetén osztálybontással.

A csoportbontás legalapvetőbb szempontja a képesség szerinti bontás, valamint a magas osztálylétszám is indokolhatja.

Nem kötelező és tanórán kívüli foglalkozások csoportjait úgy kell kialakítani, hogy a tanuló leterheltsége ne veszélyeztesse alapfeladatának elvégzésében.

4.3. Az időszerkezet stratégiája

A kormány 243/2003 (XII.17.) kormány rendelete a NAT kiadásáról

Kerettanterv szerinti kötelező óraszám tartalmát a helyi tantervek határozzák meg.

Az V. fejezet tartalmazza mind a kerettanterv bevezetésének, mind az átmenet óraszámait.

Tanórán kívüli elfoglaltságok:

Fakultatív tárgyak oktatását továbbra is végezzük, mert a tehetséggondozás hatékony eszköze.

Megfelelő pedagógiai meggyőzéssel érjük el, hogy a szülők és tanulók érezzék fejlesztésük szerves részének a fakultatív órákat és foglalkozásokat. A közös akarattal létrehozott csoportokban a további részvétel kötelező. Az iskola tárgyi fejlesztései során, eszközt és működési költséget kell teremteni a manuális tehetségek fejlesztésére.

Jelenlegi hagyományok és lehetőségek alapján az alábbi fakultációkat indítjuk:

Számítástechnika

Magyar

Idegen nyelv: - angol, német

Matematika

A személyiség sokoldalú fejlesztése érdekében az iskola hagyományos és új rendezvényeinek előkészítésében, lebonyolításában - képességének megfelelően - minden tanuló vegyen részt!

Speciális képességek fejlesztésére az igények és lehetőségek figyelembevételével szakköröket szervezünk. A jelentős érdeklődésre számító szakköröknek többnyire eszköz és működési költség szükségessége szab határt. A helyi Művészeti alapiskolába önköltséges foglalkozáson vehetnek részt tanulóink.

Jelentős időkeretben foglalkozunk a tanulók felzárkóztatását elősegítő programokkal.

- Minden évfolyamon szervezünk korrepetálást.
- Súlyos tanulási zavarral küzdő tanulóknak heti 15 órában gyakorlatilag egyéni foglalkozásnak számító korrepetálást is szervezünk. Az óraszám az igényeknek megfelelően csoportosítható de 3 főt nem haladhat meg egy csoport
- A tanulószobai és napközis foglalkozások is szolgálják a tehetséggondozást és felzárkóztatást.
- Beszédhibák korrigálása érdekében logopédiai szakszolgálatot működtetünk, melynek személyi feltételeit sikerült biztosítani.

4.4. A tanítási szerkezet stratégiája

Az alsó tagozatban a "nagy felmenő" rendszert alkalmazzuk, a készségtantárgyak esetében áttanítás történhet.

A felső tagozaton is lehetővé tesszük tanítók számára a törvény által engedélyezett módon a tanítást.

4.5. A térszerkezet stratégiája

Az alsó tagozaton osztálytermi rendszerben történik az oktatás. A felső tagozaton a szaktantermek kialakítása miatt, audiovizuális lehetőségek kiépítettsége miatt a tanulók más-más teremben vesznek részt az órákon. Testnevelés órákat a tornacsarnokban tartjuk.

Az alsó tagozatszámára is biztosított a tornacsarnok használata. Napközis foglalkozások az alsó tagozatos iskolaszárny termeiben kaptak elhelyezést. A szakkörök, fakultációs órák a megfelelő szaktanteremben kapnak helyet. Tanulószobai foglalkozások az új épületszárnyban vannak.

V. AZ ISKOLA ÓRATERVE, OSZTÁLYOZÁS, ÉRTÉKELÉS, VIZSGASZABÁLYZATOK

A fejezet tartalma:

Az iskola tantárgyainak felsorolása.

-A kerettanterv és a nemzeti alaptanterv (NAT) valamint a helyi tanterv tartalmának és követelményeinek felosztása az iskolánkba tanítandó tantárgyi rendszerbe.

Az iskola óraterve

A végleges és átmeneti időszak (2004. 09. 01.) óratervi, időkeretei.

Az iskola tanterve

Megjegyzés a tantervhez:

1. A tanterveket a rendelkezésünkre álló alapdokumentumok így a NAT a kerettanterv valamint a törvények és rendeletek alapján illetve a nevelőtestületünk elképzeléseinek figyelembevételével állítottuk össze.
2. A tantervben szereplő tankönyvek csak ajánlásnak kell tekinteni, mivel a tanterveknek megfelelő tankönyvek nagyobb hányada csak ez után jelenik meg.
3. A tankönyv választásának alapszabálya: Feleljen meg, vagy elegendően tartalmazza tantervek követelményeit és a „Tankönyvbizottság” által jóváhagyott tankönyv legyen.
4. A helytörténeti anyag tartalmának tankönyvé alakítását a következő tanévre tervezzük.
5. Nem tekintjük a tanterv megváltoztatásának:
 - A gyakorlat során szerzett tapasztalatok alapján végzett olyan módosítást mely a célokat és a tartalmat nem változtatják meg.
 - A tantárgyi rendszert és az osztályozást nem érintik.

Az osztályozás szabályzata

Megjegyzés:

Az osztályozás pedagógiai alapelveit más fejezetek tartalmazzák.

Vizsgaszabályzatok

Részei:

Osztályozóvizsga
Különbözeti vizsga
Javítóvizsga

5.1. Tantárgyak Felsorolása

Tantárgy	Műveltségi terület
<u>1. Magyar nyelv és Irodalom</u> 1-8 évfolyam Irodalom Nyelvtan + 1-4 évfolyam Társadalomismeret + 1-4 évfolyamon Tánc-dráma I. + 1-8 évfolyamon Könyvtárhasználat	Anyanyelv és irodalom Ember és társadalom
<u>2. Idegen nyelv (Német/angol)</u> 4-8. évfolyamon	Élő idegen nyelv
<u>3. Matematika</u> 1-8. évfolyamon	Matematika
<u>4. Történelem</u> 5-8 évfolyamon 5-8 társadalomismereti követelmények	Ember és társadalom
<u>5. Társadalomismeret, etika</u> 7. évfolyamon	Ember és társadalom
<u>6. Természetismeret</u> 1-4 évfolyamon 5-6 évfolyamon 6. évfolyamon hozzákapcsolható az egészségtan a modulokból. (Az értékelésnél 1/4 részben szerepelhet.)	Ember és természetben Környezetismeret
<u>7. Biológia</u> Ember és természet 7-8 évfolyamon 8. évfolyamon hozzákapcsolható az egészségtan a modulokból. (Az értékelésnél 1/4 részben szerepelhet.)	Ember és természet
<u>8. Fizika</u> 6-8 évfolyamon	Ember és természet
<u>9. Kémia</u> 7-8 évfolyamon	Ember és természet
<u>10. Földrajz</u> 7-8 évfolyamon	Földünk és környezetünk
<u>11. Ének-zene</u> 1-8 évfolyamon 1-4 évfolyamon Tánc dráma II.	Művészetek (Ének-zene, Tánc és dráma)
<u>12. Rajz</u> 1-8 évfolyamon	Művészetek (Vizuális kommunikáció. Mozgóképkultúra és médiaismeret.)
<u>13. Hon és népismeret B.</u> 6. évfolyam	
<u>14. Mozgóképek és médiaismeret</u> 8. évfolyam	
<u>15. Informatika</u> 6-8 évfolyamon <u>15. Technika</u> Életvitel és gyakorlati ismeretek 1-8 évfolyamon + 5. osztály Informatikai alapok.	Informatika
<u>16. Testnevelés</u> 1-8 évfolyamon 1-2 évfolyamon	Testnevelés és sport Művészetek (Tánc-dráma)
<u>17. Választható (Fakultatív) tantárgyak:</u>	Számítástechnika, Magyar, Német a 7-8 évfolyamokon,
<u>Fakultatív jellegű óra:</u>	Közösségi óra 1-8 évfolyamokon

5.2. Az iskola óraterve:

Tantárgy óra/hét	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom + T.ism. 1-4	8	8	7,5	7	4	4	3+1*	3+1*
Történelem és államp. ismeretek					2	2	2	2+0,5*
Idegen nyelv (Német/angol)				3	2+1*	2+1*	2,5+0,5*	2+1*
Matematika	5	5	4	4	4	4	3+1*	3+1*
Informatika					0,5	0,5	1	1
Környezetismeret	1	1	2	2				
Természetismeret					2	1,5		
Fizika						+1*	1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1,5	1,5	1+0,5*	1	1	1
Rajz	1,5	1,5	1,5	1,5	1+0,5*	1	1	1
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1
•* Testnevelés és sport	3	2,5+0,5*	2,5+0,5*	2,5+0,5*	2,5+0,5*	2,5+0,5*	2,5+0,5*	2,5+0,5*
•• Osztályfőnöki óra					1	1	1	1
Tantervi modulok								
Tánc és dráma					0,5	0,5		
Hon és népismeret					0,5	0,5		
Informatika					0,5	0,5		
Ember és társadalom- ismeret, etika							1	
Mozgókép és médiaismeret								1
Egészségtan						0,5		0,5
Szabadon tervezhető								
Kötelező óraszám a törvény alapján	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25

•* Testnevelés kötelező óráinak további emelése nem számít be a kötelező óraszámába.

* A nem kötelező időkeret terhére

Fakultatív órák és egyéb foglalkozások																
	1.év		2.évfolyam		3.évfolyam		4.évfolyam		5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
Közösségi óra	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Számítástechnika fakultáció									0,5		0,5		2		2	
Matematika													2		2	
Magyar													2		2	
Német											2		2		2	
Angol											2		2		2	
Felzárkóztatás tehetséggond.	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	1+2	2+1	1+2		1+2		1+2		1+2	
Bontások									8		8		10		10	
Szakkörök							2		2		2		4		4	

Eltérő tantervű tagozatátterve

Tantárgy/heti/évi óraszámok	1-3 évfolyamok	1	2	3	4-6 évfolyamok	4	5	6
Magyar	8	296	296	296	6	222	222	222
Irodalom						162	162	162
Nyelvtan						60	60	60
Matematika	4	148	148	148	4,5	166	166	166
Társadalom ismert	1	37	37	37	2	74	74	74
Természet ismeret	1	37	37	37	2	74	74	74
Informatika					1	37	37	37
Ének-zene	1	37	37	37	1	37	37	37
Rajz	1	37	37	37	1	37	37	37
Technika	2	74	74	74	2,5	74	74	92
Testnevelés	2	74	74	74	2	74	74	74
Összesen:	20				22,5			
Kötelező rehabilitációs és rehabilitációs óra	2		74		2		74	
Összesen:	22				24,5			
Közösségi óra Osztályfőnöki óra	1		37		1		37	
Felzárkóztatás tehetséggondozás	3		111		3		111	

Megjegyzés:

1. Kettes összevonásnál 2-2 órával megnő a rehabilitációs és felzárkóztató órák száma.

5.3. Osztályozás

Általános Feladatok

1. A folyamatos visszajelzés értékelés az oktatás nevelés egész folyamatában a pedagógus alapfeladata.
2. A tanuló teljesítményét - érdemjegyes osztályozása esetén - havonta legalább egy osztályzattal értékelni kell. Heti egy óras tárgy esetében negyedévenként 3 jegy. A haladási naplóban tintával kell bejegyezni. A szülőt tájékoztatni kell az érdemjegyről. (Tájékoztató füzet)
3. A szóbeli illetve kisebb egységek értékelését kék tintával, a témazáró, nagyobb egységek érdemjegyét piros tintával kell bejegyezni.
4. Osztályozásnál és értékelésnél figyelembe kell venni a tantervi követelményt, a tantervben szereplő értékelési előírásokat, módszereket.

Általános feltételek osztályozás esetében: (Részletesen a 6 fejezetben)

A témazáró (írásbeli iskolai dolgozatok, osztályozott felmérők) feladatait és a tanulók munkáit külön füzetben, nyomtatott feladatlapon, vagy egyedi feladatsorok esetén iratgyűjtőben egy évig őrizni kell a szaktanárnak.

Írásbeli házi feladat nem osztályozható. A házi feladat rendszeres hiánya a nevelő által szankcionálható.

Az osztályzat nem lehet megtorló, nem lehet fegyelmező eszköz. A tantárgyi ismereteket, készségeket tükrözze a lehetőleg pontosabban.

Az iskolavezetés az osztályozás mennyiségi és formai elemeit havonta, tartalmi elemeit a tanulócsoporthoz tartozó mérési során ellenőrzi.

A szülő bármikor megtekintheti gyermekének osztályzatait, iskolai írásbeli dolgozatait.

Részletes feladatok:

1-3. évfolyam és 4. évfolyam 1. félév

2004 szeptember 1-től fokozatosan bevezetve:

1. Az első – harmadik évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a 4. évfolyamon félévkor – szöveges minősítéssel kell értékelni a tanulók munkáját.
2. Az értékelésre használható kategóriák: kiválóan, jól, megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.
3. A tantárgyankénti szöveges értékelés tartalmát, formáját, a munkaközösség határozza meg.
4. A tanuló előrehaladásáról készült szöveges értékelést ismertetni kell a szülővel. Ha a tanuló felzárkóztatásra szorul minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárnai a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

4. évfolyam:

Eltérések az általános követelményektől:

Társadalomismeret témakör:

1- 4 évfolyamokon a tantárgy követelményének teljesítését a magyar irodalomnál kell figyelembe venni. (Bizonyítványban, törzslapon nem szerepel.)

A negyedik évfolyamon az idegen nyelvből osztályismétlésre, javítóvizsgára nem utasítható tanuló.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy két osztályzattal szerepel a 4-8 évfolyamokon.

Eltérő tantervű osztályokban 4. évfolyamtól.

Tantervi modulok, ha más tantárgyhoz kapcsolódnak, értékelése: A kapcsolódó tantárgyaknál

Fakultatív tantárgyak az 5-8 évfolyamon: érdemjeggyel értékeljük. Az iskolai dokumentumokban is szerepelnek. (Anyakönyv, bizonyítvány.) Továbbhaladást is befolyásolja.

Továbbhaladás:

Továbbhaladásról a nevelőtestület dönt (OKT).**1-3. évfolyam**

1-3 évfolyamon a tanuló csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltásra, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. Ez a rendelkezés vonatkozik az idegen nyelv tanulásának első évében is.

A szülő kérésére az 1-4. évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

4-8. évfolyamon

Az OKT-ben meghatározott érdemjegyes osztályzatokkal értékeljük a tanulók előrehaladását év végi osztályozását.

Vizsgaszabályzatok:

Osztályozó vizsga:

- Osztályozó vizsga júniusban, augusztusban (júniusban sikertelenül vizsgázók számára), és januárban szervezhető.

- Résztevők: Az osztályozó vizsgára kötelezett -OKT 69.§.- vagy jelentkezett tanulók.

- Osztályozó vizsga vizsgabizottság előtt tehető. A vizsgabizottság elnökét, tagját és a kérdező tanárokat az igazgató bízta meg a feladattal.

Vizsgakérdéseket, feladatokat a kérdező tanár állítja össze, és az igazgató hagyja jóvá.

Tartalma: A tantárgy adott évfolyamának tantervi követelménye. A tanterv minden részterületének mérését lehetővé kell tenni. (A tantervekben része címszó alatt szereplő egységek.) Írásbeli és szóbeli részt is tartalmazni kell.

Az osztályozó vizsga személyre és évfolyamra szervezhető és időtartama nem haladhatja meg a három napot egy tanulónál.

Naponta a tényleges vizsgaidő 1-6 évfolyamon a három órát, 7-8 évfolyamon a négy órát nem haladhatja meg.

A vizsga jegyzőkönyvét tanulónként kell elkészíteni.

A jegyzőkönyv tartalmazza: A feladatokat a tanulói munkát, a szóbeli válaszok értékelését, kérdező tanár osztályzatát. (1. osztálynál az értékelést és minősítést.) A végleges osztályzatot, melyet a vizsgabizottság ad a továbbhaladást kivéve mivel az nevelőtestületi hatáskör.

A törzslap alapját a jegyzőkönyv képezi.

A tanuló bizonyítványt kap.

Nem kell külön törzslapot és bizonyítványt kiállítani azokról a tanulókról akik : iskolánk tanulói és vizsgakötelezettsége abból fakad, hogy egyes tárgy(ak)ból felmentést kaptak a tanórák látogatása alól és vizsgakötelezettsége júniusi időszakra szól.

Különbözeti vizsga

Azon új tanulók részére lehet szervezni, akik más iskolából vagy iskolatípusból érkeztek és feltételezhető, hogy a tantervi különbségek miatt az adott évfolyamon nem tudnak eredményesen továbbhaladni.

Cél:

A tanuló felkészültségének megállapítása abból a célból, hogy a tantervi különbségek milyen korrekciós intézkedéseket követelnek.

A tantervi különbségek pótlásáról az igazgató megalapozott intézkedést, határozatot hozzon.

Az intézkedés a tantervi különbségekre irányul. (Nem felzárkóztatás stb.)

Megjegyzés:

Az olyan jelentős különbség melynek korrigálása nem várható el a tanulótól a napi munkával párhuzamosan a fenntartó és a szülő megállapodása alapján korrigálható. Ilyen lehet például a nyelvi váltás 7-8 osztályban, de más tárgyaknál is előfordulhat.

A megállapodás a korrekció formájára, idejére és költségeire vonatkozik. (Nyelvtanfolyam, korrepetitor.)

A különbözeti vizsga nem osztályozott az a tanuló évfolyam besorolását nem változtathatja meg.

Javítóvizsga

- Nem lehet javítóvizsgát tenni a 4 évfolyamon és az eltérő tagozat 1-6 évfolyamain, valamint a készségi tárgyakból: Rajz, Ének-zene, Technika, Testnevelés, Tantárgyi Modulok

- Az 5-8 évfolyamon maximum két tárgyból lehet javítóvizsgára utasítani a tanulót.

- A javítóvizsga ideje kizárólag augusztus. Javítóvizsgát megismételni nem lehet. Eredménytelen vagy igazolatlanul hiányzó tanuló osztályt ismételni köteles. Egyedi különleges esetben az igazgató határozatban engedélyezheti a javítóvizsga letételét szeptember 30.-ig. (Az eredményes javítóvizsgáig a tanuló nem járhat a magasabb évfolyamra.)

Javítóvizsga vizsgabizottság előtt tehető. A bizottság elnökét, tagját és a kérdező tanárokat az igazgató bízza meg a feladattal.

Vizsgakérdések

Az adott tantárgy tantervének minimum követelményei a tanterv minden részegységéből (részei címszó). A feladatokat és kérdéseket a kérdező tanár állítja össze, és az igazgató hagyja jóvá.

A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni.

A jegyzőkönyv tartalmazza: A kérdéseket, a tanuló írásbeli munkáit, a szóbeli felelet értékelését, a javasolt és végleges minősítést, nevelőtestületi határozatot és a szokásos jegyzőkönyvi adatokat. A jegyzőkönyv a törzslap kitöltésének alapja. A tanuló bizonyítványába be kell jegyezni. Eredményes a javítóvizsga, ha a tantervi követelményeket 30-50 %-os, (elégséges) szinten tudta a tanuló. Eredménytelen a javítóvizsga, ha a vizsgabizottság szerint a tanuló nem érte el az elégséges szintet és a nevelőtestület döntése is megerősíti a javaslatot.

Bejegyzés:tantárgyból **eredményes** javítóvizsgát tett. Az osztályba léphet.
..... tantárgyból **eredménytelen** javító vizsgát tett. Azosztályt ismételni köteles.

VI. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

6.1. Általános alapelvek a tanulók mérésében, értékelésében

Alapelvünk, hogy minden gyermek optimális személyiségfejlődését szolgálja az iskola tevékenységrendszere. Ezen belül fontosnak érezzük a folyamatos ellenőrzést, mérést. A évtizedek óta kialakult teljesítménymérési rendszer mellett újabb eszközöket is kidolgozunk.

Az első évfolyamra belépő gyermekek képességstruktúrájának mérése fontos eszköz a minőségbiztosításban. Az ún. "bemeneti szintek" ismeretében tudjuk vizsgálni a pedagógiai hozzáadott értéket, a minőségi munkát.

Továbbra is mérjük:

- A gyermekek személyiségének fejlettségét,
 - A tanulócsoporthoz szociometriai viszonyait,
 - A tudásszintet.
- Új elemként kiterjesztjük a mérést: az elégedettség vizsgálatra is.

Az ellenőrzés, értékelés a nevelési-oktatási folyamatnak szerves része. Ez azt jelenti, hogy az ellenőrzésben és az értékelésben ugyanazoknak az elveknek kell érvényesülniük, mint a nevelés-oktatás folyamatának más területein.

Az alapelveink szerint a pedagógusoknak folyamatosan, rendszeresen össze kell vetniük a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel. **Az értékelés ilyen értelemben nem más, mint az elvárt, az elképzelt magatartás összehasonlítása a valósággal, a tényekkel.**

Minden pedagógus mindig arra törekedjék, hogy minél több adattal rendelkezzen a tanulókról, fejlődésükről, problémáikról. Ebből következik az ellenőrzés, értékelés módszereinek sokfélesége is.

Figyeljünk arra, hogy ne csak a szorosabb értelemben vett tantárgyi szaktudást, előrehaladást, hanem a gyermek valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és ezekben elért fejlődését értékeljük, osztályozzuk.

Fejlődésük jellemző vonásait, képességeit, képességhiányait, élettani sajátosságait is vegyük figyelembe.

Keveset ér az ellenőrzés, amelyből a tanulóknak csak egy-egy általános megjegyzés vagy érdemjegy jut.

Az ellenőrzéshez, értékeléshez megfelelő légkört kell biztosítani.

Az osztályzás ma még nem mellőzhető motivációja - bár kétségkívül külső motivációja - a tanuláshoz, a teljesítmények fokozásához, a fejlődéshez. Nem szűnt meg az osztályzás, de nevelési hatékonyságát növelni kell.

Az új, belépő tantárgyakban főként szavakkal értékeljük, és minél konkrétan mutassunk rá az elért eredmények vagy kudarcok okaira. Ebben az időszakban ismertessük meg a tanulókkal az új tantárgyak sajátos tanulási módszereit, világosítsuk meg, hogy milyen típusú munkát és teljesítményt várunk tőlük az adott tantárgyban.

Az értékelés folyamatát kollektív megnyilvánulásként is felfoghatjuk: a tanulók egymás teljesítményét is értékelhetik szavakkal, esetleg érdemjegyre tett javaslatokkal. A tanulók bevonása az értékelésbe egyrészt a demokratizmus megnyilvánulása, hiszen ez a dolog igazán rájuk is tartozik, hiszen róluk van szó. Másrészt az értékelés szempontjainak elsajátítása, megtanulása, alkalmazásuknak - és elviselésüknek - a megszokása a legtagabb értelemben felfogott nevelési folyamat fontos szempontja.

Az egyes tantárgyak, valamint a magatartás és a szorgalom osztályzatok határozott szétválasztása a sokoldalúan fejlett személyiség formálását segíti elő.

6.2. Követelményszintek, osztályzatok

A követelmények három szinten jelentkeznek, melyek szorosan kapcsolódnak egymáshoz. A közös és az általános fejlesztési követelmények egyaránt a részletes követelményekben nyernek konkrét formát.

A követelmények azt a teljesítményszintet jelzik, amelyet valamely anyagrész - vagy egy-egy tantárgy - tanulása után várunk el a tanulóktól. A követelmények jelentik a tanulás értékelésében a viszonyítási alapot.

Ebből a gondolatmenetből következik, hogy osztályzatot adni csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására lehet, amelyekre a követelmények vonatkoznak, tehát csak a kerettantervi tananyag elsajátításának a mértékét és milyenségét lehet osztályzatokkal rögzíteni. Az osztályzatok differenciálására ad lehetőséget a feladatok nehézsége, összetettsége, illetőleg a gyermek számára biztosított pedagógiai segítségadás mértéke.

6.3. A tanulói teljesítmények mérése, értékelése

A teljesítménymérés rendszere

A teljesítmények mérésekor a bemenet és kimenet-szabályozás elvét érvényesítjük. A teljesítménymérés módszereinél a diagnosztikus vizsga tartalmi és fogalmi felépítéséhez igazodva belső és külső méréseknél előtérbe kerülnek a 4., 6., 8. évfolyamokon a tanév eleji, év közbeni és tanév végi tantárgyi mérések.

A tanulói teljesítménymérés másik fontos területét a tantárgyi és az átfogó képességmérések alkotják, melyek szoros kapcsolatban vannak az iskola személyiségfejlesztő pedagógiai alapelvével.

A tanulói teljesítménymérések követelményeit és módszereit a helyi tanterv az egyes tantárgyakhoz kapcsolva tartalmazza.

A tantárgyi makro- és mikroszinten egyaránt szorgalmazzuk az írásbeli, és szóbeli számonkérés és a méréseken alapuló, valamint a tanulói-tanári beszélgetésekre épülő (humanisztikus) értékelések egyensúlyát.

A tanulói teljesítmények értékelése

Célja: Diagnosztikus visszajelzés biztosítása a tanár és a tanuló számára.

Feladata: A tanulócsoporthoz eredményének viszonyítása az országos, standardizált értékekhez, következtetés a tanítás és a tanulás hatékonyságára.

- A követelmény teljesítésének szintje alapján a korrekció és a további gyakorlás témáinak kijelölése
- A tanulók egyéni eredményeinek viszonyítása korábbi teljesítményükhöz
- A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Módjai:

Szóbeli: az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.

Írásbeli: pl. a számítási feladatok megoldásában, ábrázolásában elért gyakorlottság ellenőrzése.

Gyakorlati: pl. a kísérletek, mérések elvégzésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tanulóknak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.

Kiemelt területek:

- A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése
- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése
- Az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése
- A továbbhaladás feltétele a NAT és helyi tanterv minimum követelményeinek teljesítése.
- Az integráltan oktatott tanulóinknál a szakértői bizottság által megfogalmazottak az irányadók.

A tanulói teljesítmények értékelésének alapja a **különböző tevékenységen és a méréseken elért eredmény.** Az írásbeli számonkérés mellett kiemelt szerepe van a tanulói szóbeli feleleteknek is.

A teljesítmények rendszeres szóbeli értékelése minden pedagógus oktató-nevelő munkájába folyamatosan beépül, az osztályozás és írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változhat.

Az osztályozás rendje:

Félévkor és a tanév végén tantárgyanként egy-egy osztályzattal történik a tanulói teljesítmények értékelése. (Az 1-3 . évfolyamon félévkor és év végén a 4. évfolyamon félévkor a tanulók szóveges értékelést kapnak.)

Osztályzatok: jeles(5) - jó (4) - közepes (3) - elégséges (2) - elégtelen (1).

Jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni.

Jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kiseb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.

Közepes (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul.

Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond.

Elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az osztályzatok osztálykönyvi bejegyzésének módja az alábbi:

Felmérő, témazáró dolgozat: piros tintával.

Témazáró szóbeli feleletek: kék tintával, bekarikázva.

Szóbeli feleletek: kék tintával.

Különbféle gyűjteményekre, osztályzattal honorálható munkára, házi fogalmazásokra: zöld tintával, bekarikázva.

Házi füzetek rendje, versenyeken való részvétel: zöld tintával.

Helytelen viselkedés, kötelességteljesítés elmulasztása miatt szaktárgyi elégtelen osztályzat nem adható. (Nem tanulmányi jellegű, pl. a felszerelés hiánya).

Feladatlap, ellenőrző témazáró csak abban az esetben osztályozható és vehető figyelembe, amennyiben az a tanított törzsanyagra épül, illetve azt értékelve a gyermekek visszakapják, javítják, elvégezve a megfelelő korrekciókat. A különféle feladatlapokat, felméréseket, amelyek az osztályozás tárgyát képezték, év végéig meg kell őrizni.

Az iskolában készített dolgozatokat, felméréseket - ha pedagógiailag indokoltnak tartjuk - küldjük el a szülőnek aláírásra.

A füzetrend a tantárgyi értékelésnél félévenként vehető figyelembe.

A házi feladatokat iránymutatóan minden esetben javítani kell.

Az írásbeli házi feladat az órán feladott anyag gyakorlása, ezért nem osztályozható.

A tanuló magatartásának, szorgalmának értékelése

A szorgalom értékelése

A szorgalom jegy a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését, és kötelességtudatát értékeli.

A magatartás és szorgalom követelményeinek helyi szintjét a nevelőtestület állapította meg, figyelembe véve a diákönkormányzat javaslatait.

	<i>példás</i>	<i>jó</i>	<i>változó</i>	<i>hanyag</i>
Tanulmányi munkája:	céltudatos, törekvő	törekvő	ingadozó	akadályozó
Munkavégzése	igényes, pontos	rendszeres	gondatlan	rendszeretlen
Kötelességtudata	megbízható, pontos	megfelelő	hullámszó	nincs
Nem kötelező feladatok végzése	rendszeres	előfordul	ritkán	nincs

A magatartás értékelése

A "magatartás" kifejezés az erkölcsi vonások állandóságára utal (tartás), és nem viselkedés csupán.

A magatartás osztályzat az életkorhoz mérten a tanuló iskolai és iskolán kívüli fegyelmezettségét, viselkedését, társaihoz, a felnőttekhez, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét értékeli.

A házirendben írtakat betartva és azt társaival betartatva együttesen értékeljük.

Hangsúlyozni kell, hogy az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

	<i>példás</i>	<i>jó</i>	<i>változó</i>	<i>rossz</i>
Önfegyelem	nagyfokú	megfelelő	másokat zavaró	gyenge
Viselkedéskultúra	kifogástalan	megfelelő	kifogásolható	zavaró
Közösségi magat.	aktív, segítő	jóindulatú	közömbös	durva, romboló
Szabálytudat	belső vezérlésű	elfogadó	külső vezérlésű	nincs
Felelősségérzet	nagyfokú	megfelelő	megbízhatatlan	nincs

6.3.1. Az értékelés technikai lebonyolítása

Havonta egy alkalommal az adott osztályban tanítók véleménye alapján félévkor és tanév végén a nevelőtestület véleménye alapján történik az értékelés.

Vitás esetekben az osztályfőnök véleménye a döntő.

A magatartás értéskálája:

- Példás
- Jó
- Változó
- Rossz

A szorgalom értéskálája:

- Példás
- Jó
- Változó
- Hanyag

6.3.2 Általában alkalmazható jutalmazások, büntetések

Jutalmazások:

- 1.) Osztályfőnöki szóbeli dicséret
- 2.) Osztályfőnöki írásbeli dicséret
- 3.) Igazgatói elismerés (az osztály előtt ismertetni kell)
- 4.) Igazgatói dicséret (írásban)
- 5.) Nevelőtestületi dicséret (a 4-5. fokozatot a tanulóifjúság előtt ismertetni kell).

Büntetések:

- 1.) Osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés
- 2.) Osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés
- 3.) Osztályfőnöki intés
- 4.) Osztályfőnöki megrovás (előzőleg elvállalt feladat utólagos nem teljesítése)
- 5.) Igazgatói szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés
- 6.) Igazgatói intés
- 7.) Igazgatói megrovás
- 8.) Nevelőtestületi megrovás
- 9.) Fegyelmi eljárás (az 5-8. fokozatot a tanulóifjúsággal ismertetni kell).

A jutalmazásoknál figyelembe kell venni a szaktanári magatartási dicséreteket, illetve büntetéseket is. A jutalmazás és büntetés alkalmazásainál - indokolt esetben - nem kell a fokozatok betartásához alkalmazkodni, azonnal magasabb fokozatú jutalmazás és büntetés is adható. A jutalmazásokat, illetve büntetéseket a magatartási és szorgalom osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni, és attól csak a nevelőtestület határozata alapján lehet eltérni. A jutalmazások, büntetések minden esetben az ellenőrző mellett az osztálynaplóba is kerüljenek a "megjegyzési" részbe, (akitől, és amikor a gyermek azt kapta). Az értékelésre, osztályzásra vonatkozó irányelveket, valamint a jutalmazási és büntetési fokozatokat a tanév elején, ha szükséges, folyamatos) a gyermekekkel és szülőkkel ismertetni kell.

Elismerések

- Háziversenyeken való részvételért (tanulmányi, művészeti, sport) I-III. helyezett „mosolygó” dicsérő lap
- Területi versenyek (tanulmányi, művészeti, sport) I. helyezett igazgatói dicséret, I-III. helyezett igazgatói dicséret
- Megyei versenyek, I-VI. helyezett igazgatói dicséret.
- Országos versenyek I-VI. helyezett nevelőtestületi dicséret

6.3.3. Egyéb általános feladatok:

A tanuló teljesítményét - érdemjegyes osztályzása esetén - havonta legalább egy osztályzattal értékelni kell. A haladási naplóban tintával kell bejegyezni. A szülőt tájékoztatni kell az érdemjegyről. (Tájékoztató füzet, ellenőrzőkönyv.)

Eljárás ellenőrzőhiány esetén:

5 alkalommal otthonhagyás: osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés

10 alkalommal otthon hagyás: osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés

15 alkalommal otthon hagyás: osztályfőnöki intő, majd rovó.

Az ellenőrző gondatlanság miatti elvesztése: osztályfőnöki intő az új ellenőrzőbe.

Ellenőrzőbe tanuló önálló bejegyzést nem tehet. A pedagógus kézjegye, aláírása nem maradhat el.

1-4.évfolyamon

A tantervi követelmények	0-50%-ig	felzárkóztatásra szorul
	51-80%-ig	megfelelően teljesített
	81-90%-ig	jól teljesített
	91-100%-ig	kiválóan teljesített

5-8. évfolyamokon

A tantervi követelmény	0-49%-ig	elégtelen (1)
	50-60%-nak teljesítése	elégséges (2)
	61-75%-nak teljesítése	közepes (3)
	76-90%-nak teljesítése	jó (4)
	91%-tól	jeles (5)

Az eltérő tantervű osztályban

A kerettantervi követelmények az irányadók.

0-30%-ig	elégtelen (1)
31-50%-nak teljesítése	elégséges (2)
51-70%-nak teljesítése	közepes (3)
71-80%-nak teljesítése	jó (4)
81%-tól	jeles (5)

6.4 Minőségbiztosítás elvei

Az iskola minőségi munkája a külső és belső közreműködők sikeres, együttes tevékenységének eredménye lehet. A minőségbiztosítás alapja az önértékelés, célja a kitűzött célok és a tényleges tevékenység közelítése. A minőség leegyszerűsítve a célnak való megfelelés.

Formái a minőség-ellenőrzés, minőségértékelés, minőségbiztosítás.

A stratégiai terv az iskolai minőségbiztosítás második feltétele. Tartalmazza az irányított önértékelést, a közvetlen és közvetett partnerek számbavételét, elvárásai megismerését, az igények elemzését, a fontossági sorrendet és az intézkedési tervet.

*6.4.1 A minőségbiztosítás intézményi területei:***Iskolavezetés**

A vezetés szerepe a szervezeti kultúra fejlesztésében

Az intézmény stratégiájának meghatározása és a megvalósítás feltételrendszerének tervezése, biztosítása

A folyamatok szabályozottsága

Gazdálkodás

Az erőforrások figyelembevételének módja

A partneri igények figyelembevételének módja

A munkatársak bevonásának mértéke

A folyamatos fejlesztés eredményei

Az erőforrások felhasználásának hatékonysága

Nevelés-oktatás

A folyamatok szabályozása,

A partnerek elégedettsége

A kitűzött célok megvalósítása

Tanítás-tanulás

A folyamatok szabályozottsága

A kitűzött célok elérése, megvalósítása

A partnerek elégedettsége

6.4.2. Az iskola sikerességének kritériumai:

Minden gyermek fejlesztése az elvárható eredményességgel valósuljon meg.

Az iskolából kikerülő gyermekek személyisége harmonikusan fejlődjön, szerezzék meg a képességeik alapján megszerzhető legtöbb tudást, legyenek tisztában alapvető normákkal, morális elvárásokkal, tiszteljék és önmagukban is szeressék az értékeket, legyenek motiváltak a tanulásra, a munkára, tapasztalják meg a tanulás örömeit, fogadják el az élethosszig tartó tanulás szükségességét.

Az iskola munkájának elismerése a közvetlen és tágabb környezetben, a szülők, nevelők tanulók körében.

Az iskolába járó gyermekek fejlesztése érdekében alkalmazott módszerek, eljárások feleljenek meg a fejlődés-lélektani, pszichológiai kritériumoknak.

Kapcsolatkeresés és tartás más, hasonló profilú intézményekkel, nemzetközi kapcsolatok ápolása.

Tanulók körében

- Beiskolázás
- Tanulási kompetencia kiépítése
- Egyéni személyiségfejlesztés
- Közösségteremtés
- Identitástudat /Lőrinczés lét/

Pedagógusok esetében

- Kiválasztás
- Sokirányú felkészültség
- Team munkára való képesség és szándék
- Kötődés az iskolához

Szülők körében

- Kapcsolatépítésben, kapcsolattartásban
- Egyéni tanácsadás sikerességében

6.4.3. A mérés, értékelés, minőségbiztosítás eszközei

A tantárgyi mérések:

- Belső, vezetői mérések rendszere
- Belső tanítói, tanári mérések
- Külső mérések / központi, önkormányzati stb. /

Neveltséggel kapcsolatos mérések:

- Belső vezetői vizsgálatok
- Belső munkaközösségi vizsgálatok
- Külső segítők /szociális munkás hallgatók / vizsgálati felkérés alapján
- Egyéb külső vizsgálatok

Elégedettségi vizsgálatok:

- Tanulói kérdőívek
- Szervezetfejlesztést szolgáló kérdőívek
- Szülői kérdőívek
- Attitűdvizsgálatok

Gazdálkodással kapcsolatos mérések:

- Kérdőíves vizsgálat
- Elégedettségi vizsgálat
- Külső vizsgálatok
- Belső ellenőrzés

Iskolavezetéssel kapcsolatos mérések:

- Elégedettségi vizsgálat
- Tanári kérdőívek
- Léghővizsgálatok
- Külső ellenőrzés, vizsgálat

6.5. Az ellenőrzés funkciói:

Az oktató-nevelő munka fontos része a folyamatos ellenőrzés, ami többféle funkciót tölthet be.

- Tájékoztatja a pedagógust a tanulók tudásszintjéről, saját munkájának eredményéről, így megalapozva a tanítási - tanulási folyamat irányítását.
- Tájékoztatja a szülőt és a tanulót arról, hogy a tanuló milyen eredményt ért el a tanulásban.
- Tájékoztatja az iskola vezetőségét az adott osztályban az adott tantárgyban folyó oktató-nevelő munka eredményéről.

A tanulók ellenőrzésének módjai a tanórán:

- Szóbeli felelet
- Felmérő dolgozat
- Témazáró dolgozat
- Önálló beszámoló (kiselőadás)
- Órai munka

Évente, a tanév végén központi feladatlapok alapján felmérést végzünk, melynek tervét az iskola belső ellenőrzési tervében rögzítjük.

Az ellenőrzést minden esetben kövesse a szakszerű értékelés.

A teljesítmények rendszeres szóbeli értékelése minden pedagógus oktató-nevelő munkájába folyamatosan beépül. Az osztályozás és írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változhat.

6.6. Tantárgyi osztályzatok:

A tanulók heti 2 vagy annál magasabb óraszámú tanult tantárgyakból havonta legalább 1, a heti 1 órában tanult tantárgyból félévente minimum 3 osztályzatot kapnak.

VII. TANULÓI SZERVEZETEK

7.1. Tanulási alapidőre

Az iskolában csak hagyományos évfolyamokra épített tanulócsoportok működnek. Amennyiben az első évfolyamon két tanulócsoportot indítunk, a tanulócsoportok összetételét az óvoda ajánlása alapján állítjuk össze. Csoportbontások esetén egy jobb (tehetséggondozó jellegű) csoportra és egy gyengébb (felzárkóztató jellegű) csoportra bontjuk az osztályt.

7.2. Tanulási alapidőn kívül

Az alsó tagozaton szükség szerinti számban indítunk napközis csoportot.

A napközis csoport munkájában való részvételnek nem feltétele, hogy a tanuló az iskolában étkezzon.

A felső tagozaton tanulószobai csoportot indítunk az azt igénylőknek.

Szakköri foglalkozásokat az alsó- és felső tagozatban is szervezünk.

Számukat és fajtájukat az éves munkaterv határozza meg, gazdasági lehetőségeink és az igények figyelembevételével. A fenti csoportokban való részvétel jelenleg mindenki számára ingyenes.

A beszédzavarokkal küzdő tanulók fejlesztésére logopédiai foglalkozásokat szervezünk. A szolgáltatást az iskola térítésmentesen biztosítja. A kiszűrt tanulóknak a részvétel kötelező.

7.3. Munkaközösségek

Tevékenységei:

- A korszerű pedagógiai eljárások, didaktikai módszerek bevezetése

- A kezdő pedagógusok segítése, kölcsönös óralátogatások szervezése a nevelési szempontból fokozott

- Törődést igénylő tanulók számára fejlesztő programok kidolgozása,

- A tehetséggondozást szolgáló lehetőségek kidolgozása,

- A gyermekvetélkedők, szemlék szervezése, pályázatok készítése

7.4. Szülői közösségek

Az osztályokban tanuló gyermekek szüleinek választott képviselőtestülete a szülői munkaközösség. Szervezi és koordinálja azt a közvetlen éltető társadalmat, amely nélkül nehezebben boldogulna az iskola.

A szülői munkaközösség dönt saját működéséről. Az évfolyam felelősök, megválasztásával létrehozza a Szülői Munkaközösség választmányát. E kisebb közösségen keresztül valósul meg az információáramlás a család és iskola között.

Szerepük partnerkapcsolat kialakításában jelentős.

Szülői értekezleteket tanév elején, félévkor és év végén tartunk. Ekkor hallhatnak a szülők az iskola elvárásairól, a tanulók neveltségi állapotáról, tanulmányi eredményeiről. Itt ismerkedhetnek meg a házi rend, munkarend legfontosabb részeivel.

Ünnepi szülői értekezletet anyák napján tartunk.

A szülői ház és iskola egyéb kapcsolattartási formái: a fogadóóra és a családlátogatás.

Kötelező jelleggel 1. és 5. évfolyamokon látogat az osztálytanító, illetve osztályfőnök. Szükséges esetekben bármely évfolyamon lehetséges. Problémás esetekben az ifjúságvédelmi felelős, illetve iskolavetés tagjaival közösen történhet a látogatás.

7.5. Tanulók közössége

Az osztályközösségek és napközis csoportok a pedagóguson keresztül képviselhetik érdekeiket az iskola közéletében.

A diákönkormányzat a pedagógus és gyermekvezetőiken keresztül képviselhetik érdekeiket az iskola közéletében. A diákönkormányzat szervezi az iskolai diákügyeleti munkát.

Évente egy napon meghatározza szervezi, lebonyolítja az általa kidolgozott napi programot (gyermeknap).

VIII. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK OKTATÁSA

8.1.1. A tanulásban akadályozott tanulók az eltérő tantervű tagozaton organikus okokra visszavezethető

A Szentgál Lőrincze Lajos Általános Iskolában működő eltérő tantervű tagozat az 1987/88-as tanévben kezdte meg működését 8 tanulóval egy tanulócsoportban, négyes összevonással. Iskolánkban 1-6. évfolyamon folyik oktatás.

A létszám alakulása:

Tanév:	Tanulók száma:	Tan. csop. sz.:	Összevonás mértéke:
00/01	8	2	kettes és hármas
01/02	13	2	kettes és hármas
02/03	19	2	Kettes
03/04	15	2	kettes
04/05	13	2	kettes és hármas
05/06	14	2	kettes és hármas
06/07	11	2	kettes és hármas
07/08	6	1	Hármas
08/09	6	1	Hármas

8.1.2. A tagozat szociológiai helyzetképe

A tagozat tanulói jelenleg szentgáli lakosok. Más településről is fogadunk tanulókat egyéni elbírálás, mérlegelés alapján. A tanulók egy része a társadalom periferiáján élő, hátrányos helyzetű családi milióból érkezik. A családok általában előnytelen helyzetben vannak, mert a megváltozott társadalmi helyzetükben a piacgazdaság törvényeihez nem tudtak alkalmazkodni.

Kiemelten fontos és szükségszerű a családokkal való mindennapos kapcsolattartás.

Pedagógiai programunk elkészítésénél alapul vettük az 1993. évi LXXIX. közoktatási törvényt és annak módosításait. A törvény meghatározza évfolyamonként a heti kötelező tanórák számát, a kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkeretét - 52. §. (3), (5), valamint a nem kötelező, választható tanórai foglalkozások évfolyamra lebontott heti időkeretét - 52. § (6).

Figyelembe véve a fejlődő világ változásait, a 2004/2005-ös tanévtől nagyobb hangsúlyt fektetünk az informatika tantárgy oktatására.

A törvényben meghatározott kötelező, nem kötelező tanórai és tanórán kívüli, valamint rehabilitációs célú foglalkozásokat az alábbi pedagógiai elvek alapján szervezzük:

- Tanulóink iskolai fejlesztésénél figyelembe vesszük a tanulási nehézségeiket, sajátos nevelési szükségleteiket, amelyek kielégítéséhez határozzuk meg a célokat, a fejlesztési tartalmakat és eljárásokat, összhangba hozzuk az iskola belső életével.
- Az egyéniesített nevelés - differenciált tartalmakban, módszerekben - a tanórákon, a kiscsoportban, az egyéni fejlesztő és a rehabilitációs órákon valósul meg.

Az optimális bánásmóddal, a szükséges nevelési és oktatási többlétszolgáltatásokkal, a tanulásban akadályozottság, miatt a kedvezőtlen nevelhetőségű tanulók fejlesztése eredményhez vezet.

A sajátos elvek, célok és tartalmak, de a szervezeti keretek is a tanulásba akadályozott tanulók eredményes nevelhetőségét szolgálják.

A szükségletekhez igazított gyógypedagógiai megsegítés, amely figyelembe veszi a testi-lelki állapotokban rejlő nevelést nehezítő tényezőket és az életkori sajátosságokat.

8.1.3. Tanulócsoportok

Az Eltérő Tantervű Tagozaton jelenleg 1 tanulócsoportban tanulnak a gyerekek.

A tagozat tanulói szinte kivétel nélkül, napközis ellátásban részesülnek, ami 3x-i étkezést jelent. Lehetőséget teremtünk a napközis ellátásban való részvételre, étkezés nélkül is.

A napközis program összeállításánál is figyelembe kell venni tanulóink akadályozottságának mértékét. A napközis foglalkozások fontos része a tanulás mellett az irányított szabadidős foglalkozás.

Veszprém megye középtávú közoktatási koncepciója figyelembevételével az eltérő tantervű tagozaton. a 7-8. osztályosok a Veszprém megyei Szakértői Bizottság által kijelölt iskolában folytatják tanulmányaikat.

8.1.4. Tárgyi feltételek

Az oktatás feltételeit az alsó tagozatos épületszárnyban biztosítjuk.

Az oktatáshoz és a speciális fejlesztésükhöz a technikai eszközök rendelkezésre állnak.

8.1.5. Értékelés

Mit értékelünk?

- A tanuló önmagához mért fejlődését, az ismeretek elsajátításának különböző szintjeit, a képesség minőségi, készségek mennyiségi gyarapodása terén.
- A tanuló szociális készségeinek, viselkedésének fejlődését.
- A tanuló az iskolai követelményeken túli tudását, más területen megmutatkozó képességeit, arculatát.

Az első pedagógiai szakaszban a közoktatási tv. 70.§ 1-6. szabályait alkalmazzuk úgy, hogy az 1.-4. évfolyamon nem érdemjeggyel, hanem szóvegesen értékelünk. Az osztályzattal történő értékelést 4. évfolyamtól alkalmazzuk.

Indoklás: a nagyon heterogén képességű, sérült gyermekek teljesítménye az alapozás éveiben nem fejezhető ki - objektív formában - az érdemjegyekkel. A nevelési szükségletük, a sajátos tartalom és módszer, valamint az egyéni fejlődési ütem megkívánja az értékelés árnyaltabb, sokrétűbb, humánusabb formáit.

A 2. évben látható, hogy a gyógypedagógiai fejlesztés, a - sajátos nevelés - milyen - szintű és ütemű eredményeket hozott. A tanulók érettebbek, felkészültebbek az érdemjegyek elfogadására, értelmezésére. Az érdemjegyek alkalmazását az is indokolja, hogy az Irányelvek szerint (természetesen egyéni elbírálás alkalmazásával) itt kínálkozik általában az utolsó lehetőség arra, hogy a jó ütemben és megfelelő szinten fejlődő tanulót az iskolai képzés általános rendjébe - vagyis a többségi iskoláztatásba - behelyezzük. Elbírálás kérdése az is, hogy tanulási képességeik alapján (a család, a szülő igénye szerint) mely tanulók képesek a további években az integrált nevelésre - gyógypedagógus segítsége, irányítása mellett a szakemberek közreműködésével.

8.1.6. A tanulási képességek fejlesztésének céljai és feladata

Alapozó szakasz

- Gondolkodási képességek fejlesztése
 - 1. összehasonlítás 2. differenciálás
- Motoros képességek fejlesztése
- Tér- és időbeli tájékozódási képességek alakítása
- Kommunikációs képességek fejlesztése
- Szociális képességek fejlesztése
- Tanulási képességek fejlesztése

8.2. Sajátos nevelési igényű tanulók integrációja iskolánkban- organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenesség

A tanulók fogyatékoság szerinti adatai	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Gyengénlátó								
Mozgássérült				1	2			
Hallássérült	x							
Diszlexia, egyéb részképesség zavar Megismerés fejlődésének rendellenessége		2	6	11	10	11	11	5
Viselkedés fejlődésének rendellenessége								

A sajátos nevelésű igényű tanulók rehabilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes. Amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az iskolánk a helyi pedagógiai programban veszi figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagostól eltérő szintű fejleszhetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Intézményünkben adottak az integrált nevelés - oktatás személyi feltételei. A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Az együttneveléssel intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést az iskolánk pedagógusai és a szülők közösségét fel készítettük a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemléletnek érvényesülnie kell és a sérülésspecifikus módszertani eljárásokat alkalmazni kell. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- Nyitott tanítási – tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek, vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás - tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkezzen a pedagógus, aki
 - a tananyag – feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
 - szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
 - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság – vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz.;
 - egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
 - alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
 - Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógiai tanár/logopédus az együttműködés során

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely-és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb...);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben-, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Intézményünk keresi a kapcsolatot a mozgás-és a látás sérültek pedagógiai szakmai szolgálatával.

Intézményünkben integráltan oktatott sajátos nevelési tanulók

A testi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A mozgáskorlátozott tanuló iskolai tanulásának nehézségeit leginkább a mozgásszervi károsodás következtében kialakult kommunikációs zavarok és a mozgásteljesítményt igénylő feladatok kivitelezése jelentik. Mindkettő befolyásolja az olvasás, írás, beszéd elsajátítását is, ezért kiemelt fejlesztési feladatként kell kezelni.

A mozgáskorlátozott tanuló egyedi, speciális megsegítést igényel. Ennek során figyelembe kell venni kommunikációjának formáját, szintjét, a gyermek érzelmi állapotát, értelmi képességeit és fizikai adottságait is.

A speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása és a technikai jellegű segédeszközök igénybevétele segíti

- a mozgásbiztonságot,
- a mozgásreflexek célszerűségét és gyorsaságát,
- az író, rajzoló és eszközhasználó mozgást, a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenységeket.

Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

- Szükséges az egész nevelőtestület egyetértése és befogadó képessége
- A mozgáskorlátozott tanulók optimális fejlődése érdekében a speciális elvárások és tennivalók (eszköz, segédeszköz, segédletek, differenciálás, az értékelés, minősítés, a követelményegyenre szabott legyen) vannak, . Különösen jelentős az osztályfőnök szerepe.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak követelményei a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők.

A látássérült tanulók iskolai fejlesztésének elvei

Az iskolában történő együttnevelés minden esetben egyéni döntést, esetenként egyéni fejlesztést igényel. Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

- A látássérült tanuló vegyen részt olyan egyéni fejlesztésekben, amelyre állapotából fakadóan szüksége van. Ennek megvalósításához a szakértői javaslat nyújt támpontot, illetve igénybe vehető a látássérültek iskoláiban létrejött egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények által biztosított szak- és szakmai szolgáltatás.
- A látássérült tanulók optimális fejlődése érdekében a pedagógiai programban megfogalmazódnak a speciális elvárások és tennivalók (eszköz, segédeszköz, segédletek, differenciálás, az értékelés, minősítés, a követelmények egyénre szabott formái stb...). Különösen jelentős az osztályfőnök szerepe, az osztályban tanító pedagógusok tájékoztatásában a tanuló sajátos nevelési igényeiről.

A hallássérült tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A hallássérült tanulónál - hallás csökkenése miatt – a szokásostól eltér a nyelvi kommunikáció fejlettsége (szövegértés, szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata)- és ennek következtében a megismerő tevékenység és egyes személyiségjegyek fejlődése.

A **nagyothalló** tanulónál a hallás csökkenése akadályozottságot jelent a hangzó beszéd elsajátításában és értésében: - kommunikációs problémát idéz elő.

- Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell elkészíteni az egyéni fejlesztési tervet. A tanulónak minden segítséget meg kell adni a hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez.

Az értékelésnél figyelembe kell venni az egyéni fejlesztési terv követelményeit.

Az integrált oktatásban tapasztalt gyógypedagógus segíti a tanító-tanár munkáját.

- Az alapozó szakaszban – a kezdő évfolyamokban a halló gyerekekkel való érintkezés, kapcsolattartás megkezdése, beépítése a mindennapi életben.
- A nyelvi rendszer finomítása, jó nyelvi-kommunikációs szint emelése, az olvasás írás eszköz szintű használata; - a nyelvi érintkezés formáinak bővítése: - tágabb tájékozódás a köznapi nyelvhasználatban, árnyaltabb alkalmazás, a műveltségi területek és témák tartalmának megfelelő fogalmak értő használata, a szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése, a kommunikációs szándéknak megfelelő nyelvi formák megválasztása.
- Valamennyi pedagógiai szakasz kiemelt feladata a beszédhallás folyamatos fejlesztése.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésében organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességgel küzdő tanulók

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló:

- A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jeveket; az egyes állapotok a tünetekötünetegyüttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség -, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek. A percepció bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

a) A részképesség – zavarok körébe az iskolai teljesítmények – elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) – elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet-együttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességekben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség – zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

b) A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Míg a részképességzavarok gyakran ép érzékszervek esetén is az érzékszervi fogyatékoság (gyengénlátás, enyhe nagyothallás) látszatát kelthetik, addig a hiperaktivitás, nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a tanulók általánosan gyenge képességűnek, értelmi fogyatékosnak tűnhetnek. Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

- Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókinccs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévésztesek fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás- írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép-és felsőfokú oktatásban illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás az egyenetlen, ritmus a és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkoros osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás-írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) a testséma biztonságának kialakítása,
- b) a téri és időralációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- c) a vízuomotoros koordináció gyakorlása,
- d) a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális-és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- f) az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

- Diszkalkulia:

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számnevek szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegennyelv tanulás) jó színvonalával mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, melynek következtében zavart az értékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor-és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) Az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- b) A testséma kialakítása
- c) A téri alációk biztonság
- d) A relációk nyelvi magalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,

- e) A szerialitás erősítése
- f) Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése
- g) A fogalmak, így szám-és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- h) A fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

- **Hiperkinetikus zavarok:**

Már az első öt évben kialakuló tünetegyüttes, melyet jellemez a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság, többszöri konfrontálódás a társakkal. Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az asszociális viselkedés és csökkent önértéktudat.

- **Magatartási zavarok:**

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartásformák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekesíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszán tart (hat hónap vagy annál is hosszabb ideig). Jellemzi még: nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés elvei, módszerei feladatai:

- a) A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- b) Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- c) A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses , illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker, vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- d) Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- e) A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és a fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásul időtartama) módosulhat. Kiemelt szerepet kap az Énkép és önismeret, a Kommunikációs kultúra, a Testi és lelki egészség, a Felkészülés a felnőtt lét szerepére.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított. A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltség területen meg kell hogy jelenjenek. Célzottan szerepet kaphat az Ember és társadalom, a Művészetek és ezen belül a Dráma és tánc fejlesztési feladatai között.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése a Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az élő idegen nyelv tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.

A Művészetek műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van. A Testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógy úszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt. A Matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése.

8.2.1. Intézményünkben megvalósuló integrált nevelés-oktatás személyi feltételei

- A Szakértői Bizottság által megvizsgált tanulók a megfelelő szakember (gyógypedagógus.logopédus) irányításával összeállított fejlesztési terv alapján kapják az ellátást.
- Intézményünk helyi tantervében érvényesülnek az integrációra vonatkozó irányelvek (a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, differenciálás, a tanulók önmagukhoz mért fejlődési üteme).
- A szaktanárok és tanítók a rehabilitációs munkájukhoz segédanyagot és a gyógypedagógus kollégáktól szakmai segítséget.

8.2.2. Tárgyi feltételek:

A tanulóknak és tanároknak a szükséges eszközök rendelkezésre állnak.

IX. PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGE

A pedagógiai program (helyi tanterv) mérése és ellenőrzése a testület kiemelt feladata. A valósághoz illeszkedő, az iskola hagyományait, a tanulói teljesítményeket, a szülői és fenntartói érdekeket figyelembe vevő értékelési-ellenőrzés folyamat szakaszai:

- Jogszabályi változások nélkül legalább 2 évente át kell tekinteni az egész programot a III. fejezetben leírt ellenőrzési logika szerint.
- Szakértői, vagy helyi át fogó elemzés után át kell tekinteni a mért folyamatokat.
- 5 évenként jogszabályi előírás szerint a program felülvizsgálendő.

X. ZÁRADÉK

Ezen pedagógiai programot a Szentgáli Lőrincze Lajos Általános Iskola nevelőtestülete 2004. június 18-án 127-2/2004. számú határozatával elfogadta.

A pedagógiai program érvényessége addig marad fenn, ameddig az Oktatási Törvényben biztosított feltételekkel valamint a jóváhagyó (törvényhozó-, fenntartó-, nevelőtestület) fél megváltoztatását nem kezdeményezi.

Az első felülvizsgálatára legkésőbb hat tanév múlva, a bevezetése idején kerül sor.

A nevelőtestület a 2005. november 7-én megtartott értekezletén a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó résszel egészítette ki. (Jegyzőkönyvben megtalálható).

A pedagógiai program megtalálható:

- Polgármesteri Hivatal Szentgál
- Lőrincze Lajos Általános Iskola igazgatói iroda.

2007. november hónapban áttekintettük a pedagógiai programunkat, és a 202/2007.(VII. 31.) Korm. rendelet alapján a változásokat bevezettük.

Az 55/2008.(VI.26.) ÖK. értelmében a programunkat átdolgoztuk, az Esélyegyenlőségi Tervet elkészítettük (1.sz. melléklet).

A Nevelőtestület 2008. december 13-án a változásokat elfogadta.

A pedagógiai Programot

Véleményezte:

Jóváhagyta: